

XIV

2004

3

**Představení
nové knihy**



UDÁLOSTI

na VUT v Brně



**Integrovaný objekt
před dokončením**



**Budoucí architekti
vystavovali své práce**



**Knihy z VUT v Brně
na Tchaj-wanu**

Obsah



- 3 CO JE TO TECHNIKA?**
- 4 PŘEDSTAVUJEME NOVÉHO DĚKANA FAKULTY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ**
- 5 VÝSTAVBA INTEGROVANÉHO OBJEKTU VSTOUPILA DO ZÁVĚREČNÉ FÁZE**
- 7 VUT V BRNĚ OČEKÁVÁ MINIMÁLNĚ STEJNÝ ZÁJEM O STUDIUM JAKO LONI**
- 8 CO SI O TOM MYSLÍTE?**
- 9 SOUDNÍ SÍNÍ ZAVANULA ATMOSFÉRA TOTALITNÍCH ČASŮ**
- 10.... KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ SCHVÁLILI DOTACI PRO JIHMORAVSKÉ INOVAČNÍ CENTRUM**
- 11.... SPOLUPRÁCE VE VYSOKOŠKOLSKÉM VZDĚLÁVÁNÍ V PROGRAMECH EU**
- 12.... PRAŽSKÁ REPRÍZA VÝSTAVY 10 LET FAVU**
- 13.... ZAHRANIČNÍ INVESTOŘI POTŘEBUJÍ VÍCE ČESKÝCH INŽENÝRŮ**
- 14.... STUDENTI VYSTAVUJÍ SVÉ PŘEDSTAVY O VYUŽITÍ AREÁLU NA ÚDOLNÍ ULICI**
- 15.... STIPENDIA NADACE PRECIOSA ZÍSKALO ŠESTNÁCT STUDENTŮ VUT V BRNĚ**
- 16.... KNIHA GÖDELŮV DŮKAZ VYCHÁZÍ POPRVÉ V ČEŠTINĚ**
- 18.... NOVÍ MAJITELÉ TITULU MBA**
- 19.... VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI HISTORIE VUT V BRNĚ – REKTOŘI**
- 20.... PODĚKOVÁNÍ ZA SPOLUPRÁCI NA VÝSTAVĚ JSEM ROBOT...**
- 21.... INFORMACE**
- 26.... CHEMICKÁ OLYMPIÁDA OSLAVILA ČTYŘICÍTKU**
- 28.... SETKÁNÍ ENERGETIKŮ NA VLČÍM KOPCI**
- 29.... CO JE TO „DIGITÁLNÍ KVALITA OBRAZU“?**
- 30.... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 31.... KNIHY Z VUT V BRNĚ NA TCHAJ-WANU**

Co je to technika?

Autorem březnového editoriału je PhDr. Petr Šuleř. Ředitel Moravského zemského muzea v Brně vystudoval češtinu a polštinu, později muzeologii. Pracoval ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, dále v Jihomoravském muzeu ve Znojmě, od r. 1993 stojí v čele MZM. V roce 1971 byl Petr Šuleř vyloučen ze studia „pro organizování akcí namířených proti zájmům republiky“. Po odvolání mu byl trest změněn na podmíněčné vyloučení se zákazem výkonu pedagogického povolání.



Možná to zní hloupě, ale můj první pocit při stylizování tohoto skromného příspěvku byla potřeba vyjasnit si obsah pojmu. Zatímco v dobách mládí mi bylo vše jasné a pojem technika, v mém mladistvém zjednodušení něco mezi mechanikou a elektřinou, figuroval jako protiklad vznešeným vědám humanitním a možná také poezii, dnešek mne zastihl v mnohem větší nejistotě. Pátral jsem v naučných slovnících a v Ottově slovníku jsem se dočetl, že jedním ze základních významů tohoto pojmu je vysoká škola technického směru. Avšak o obsahu pojmu jsem se toho příliš nedozvěděl. Mezitím ovšem se začala asociovat spojení jako technika hry na klavír nebo dokonce technika lásky, pojem se stává tak široký, že překypuje až k bezobsažnosti, devaluje a mate možné vykladače. Dobře, tak tedy jinak. Obecně vzato, asi nejlépe bude vymezit obsah pojmu technika opisem algoritmizovaný pracovní postup. Jsem si vědom toho, že se mi poněkud vytrácejí páky, kladky, nakloněné roviny a další významné složky jinak chápaného pojmu. Umožňuje mi to však dostat se na pole, které se od počátku pokouším vytyčit a které snad je i symbolem mého zmoudření. Podmínkou tohoto zmoudření je i zjištění, že dnes již disponuji výhodou nově nabytých nejistot, která mi zabraňuje formulovat příliš jednoznačné závěry. Až ve své praxi jsem zjistil, že bylo asi zapotřebí projít pohodlným obdobím autonomních disciplín, abychom vkročili do komplikovanějšího světa multidisciplinárního, a vzápětí se propátrat do transdisciplinárního kosmu. Ke svému úžasu jsem zjistil, že například všem, kdož usilují o současnou interpretaci vědeckého odkazu Johanna Gregora Mendela, je velmi blízká současná pozice v informatice nebo počítačové vědě. Základní principy předávání informací jak v úrovni jedné generace, tak v úrovni více generací, případně propojení živého organismu s HW je něco, co činí z Mendela vědce velmi současného, na hony vzdáleného padesát let staré představě opata – objevitele genetiky. Teprve při takto úplném transdisciplinárním pohledu dokážeme skutečně ocenit hodnoty a použít je jako zdroje lidského poznání. Možná právě toto zjištění je jakousi nadějí, že Fukuyamova koncepce konce dějin nemusí být poslední hypotézou smyslu existence člověka na planetě Zemi.

PhDr. Petr Šuleř,
ředitel Moravského zemského muzea

Představujeme nového děkana Fakulty výtvarných umění



S účinností od prvního února 2004 jmenoval rektor VUT v Brně profesor RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., na návrh Akademického senátu FaVU děkanem Fakulty výtvarných umění VUT v Brně na tříleté funkční období PhDr. Petra Spielmanna, dr.h.c. Stejně jako děkanům jmenovaným v loňském roce položily Události „prvnímu muži“ FaVU několik otázek. Přinášíme také stručný životopis pana děkana.

U: *Co bude Vaší prioritou, čeho byste chtěl ve tříletém funkčním období především dosáhnout?*

Ve svém funkčním období se chci věnovat především:

a) Vnitřní stabilizaci fakulty, zlepšení mezilidských vztahů a solidarizaci mezi jednotlivými ateliéry a skupinami. Toho chci dosáhnout hlavně zlepšením komunikace:

- měsíční shromáždění všech pedagogů a zaměstnanců fakulty,
- společnými akcemi: spolupráce pomůže odstranit nedůvěru a příčiny sporů, mnohdy malicherných nebo okrajových.

b) Zviditelnění fakulty na veřejnosti:

- výtvarným řešením vnější podoby budov fakulty (např. výstavy ve výkladních skříních budovy na Údolní),
- účastí na výzdobě budov VUT,
- účastí na výstavách a výzdobách ve městě,
- organizací možností osobního styku členů fakulty s veřejností.

c) Rozšíření a rozvoji mezinárodních styků se zahraničními uměleckými školami:

- výměnou studentů, pedagogů, výstavami, workshopy, přednáškami,
- účastí na mezinárodních akcích uměleckých škol.

U: *Co považujete za přednosti a co za nedostatky Vaší fakulty?*

Přednosti FaVU vidím především v její otevřenosti novým a nekonvenčním oborům i způsobům výuky a zprostředkování, v možnostech i ochotě a odhodlání experimentovat, potom v možnostech

spolupráce s řadou technických oborů zastoupených na VUT, jako třeba s architekturou, ale i jinými obory. Za nedostatek považuji nedostatečné využití řady těchto možností. Myslím, že i spolupráce s jinými brněnskými vysokými školami jako s MU (seminář dějin umění např.), JAMU apod. by mohla být intenzivnější a dlouhodobě plánovaná.

U: *Proč byste doporučil absolventovi střední školy studium na FaVU?*

Umění vůbec, a výtvarné umění zvláště, je dnes ve společnosti v defenzivě, je mu přisuzován úkol povětšinou ozdobný a reprezentativní a jeho rozšiřování je odsouváno do oblasti konzumu a sponzoringu. Zapomíná se na jeho zásadní funkci sociální, že jen umění může humanizovat život, mezilidské vztahy, že je schopno ovlivnit pozitivně vztah člověka k přírodě, že je nezbytné člověku k tomu, aby poznal a pochopil svou identitu, své místo ve společnosti, v přírodě i v kosmu. Práce na tomto úkolu je jistě fascinující a je potřeba mnoho mladých lidí, aby se jí se vši vážností a zodpovědností ujali. Studium na brněnské fakultě by jim umožnilo pohled mimo konvence, dalo chuť k experimentům, které jsou pro vývoj nezbytné. Nadání a odhodlání mladí lidé by svým studiem a prací na fakultě mohli podpořit její význam při budování kulturního centra mimo centrum: decentralizace je předpokladem demokratického vývoje.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková
For Summary see page 30.

Životopis nového děkana FaVU VUT v Brně PhDr. Petra Spielmanna, dr.h.c.

Narozen 11. 10. 1932 v Ústí nad Labem. V letech 1952–1957 vystudoval Filozofickou fakultu MU v Brně, obory dějiny umění a národopis. V roce 1967 disertační práce „Moderní francouzská kresba v čs. sbírkách“. V letech 1957–1959 byl vedoucím obrazárny v Muzeu města Brna, 1959–1962 v Koordinační komisi pro vyřizování mobiliáře na státních hradech a zámcích. V letech 1962–1965 působil jako vedoucí sbírky moderní kresby v Národní galerii v Praze, v letech 1965–1969 v Moderní sbírce NG. Od roku 1969 byl odborným pracovníkem Muzea Bochum v Německu, v roce 1972 se stal jeho ředitelem a v této funkci byl až do roku 1997. V r. 1983 se významně podílel na plánová-

ní i realizaci spojení novostavby muzea s původní budovou. Byl členem skupiny Brno 57, je členem sdružení Q v Brně, v letech 1972–1982 byl sekretářem německé sekce mezinárodního sdružení kritiků umění A.I.C.A.

Odborná činnost: Přednášky o moderním umění v Domě umění a čs. galeriích. Organizace výstav soudobého umění. Instalace zámku Velké Losiny a hradů Buchlov a Pernštejn.

Výstavy: Leoš Janáček a Brno, Francouzská kresba 20. století v čs. sbírkách, Moderní česká kresba, J. Čapek, J. Šíma, J. Bauern Freund, E. Nemes, L. Kassak, východoevropské avantgardy, P. Weiss, Imaginativní umění, Princip naděje – utopie v umění a kultuře 20. století,

Kubismus a hudba, Russolo, futurismus a hudba, Labyrinth světa a Lusthauz srdce, Projekt tanec smrti – memento mori, Pocta Leoši Janáčkoví. Výstavy soudobých umělců střední a východní Evropy, výstavy západního umění.

Těžištěm práce ředitele bochumského muzea bylo kromě výstav budování sbírky umění s důrazem na umění střední a východní Evropy, které se snažil znovu integrovat do uměleckých proudů evropských. Věnoval se také zkoumání hraničních oblastí výtvarného umění a jeho vztahů k hudbě, literatuře, filmu, divadlu a architektuře. V letech 1973–1997 pořádal mezinárodní folklorní festival národů žijících v Německu.

Výstavba Integrovaného objektu vstoupila do závěrečné fáze



Výstavba Integrovaného objektu v kampusu VUT v Brně Pod Palackého vrchem, který se stane novým sídlem Fakulty podnikatelské a Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií, finišuje. Stavební část je prakticky hotova, dokončovací práce, na kterých se podílí až 260 specialistů nejrůznějších profesí, budou probíhat ještě tento a příští měsíc. Třicátého dubna 2004, po dvou letech od zahájení výstavby (základní kámen byl položen 3. května 2002), pak má být kompletně hotová budova předána VUT v Brně, pro které to byla vůbec největší investiční akce v jeho novodobé historii. Výstavba si vyžádala téměř 425 milionů korun, VUT se na financování podílelo zhruba jednou čtvrtinou. Slavnostní otevření Integrovaného objektu se připravuje na květen.

Integrovaný objekt umožní FP a FEKT (a částečně také FSI, FIT a FCH, které pro sebe získají prostory, jež tyto fakulty opustí) rozšířit své kapacity ve studijních programech, ve kterých doposud nepokryvaly plně zájem uchazečů a poptávku průmyslové praxe. Dokončení Integrovaného projektu je současně i významným krokem dostavby univerzitního kampusu Pod Palackého vrchem, jehož vznik je deklarován v Dlouhodobém záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti VUT v Brně.

Nová budova vznikla přestavbou a přístavbou nevyužívané menzy na Koleční ulici. O projektu rozhodlo vedení VUT v Brně v červenci 2000 na základě projektové studie, která byla po dřívějších dobrých zkušenostech s rekonverzí objektu někdejší Meopty a s rekonstrukcí současného sídla rektorátu VUT na Antonínské ulici zadána projekční kanceláři Studio Z Brno Ing. arch. Václava Zemánka. Ve výběrovém řízení na vypracování projektu zvítězila kancelář Project Building. Ve veřejné obchodní soutěži na dodavatele stavby byla vybrána firma IMOS Brno, a. s. Smlouva o provedení stavby byla podepsána 28. února 2002 (s termínem dokončení 30. dubna 2004) a 7. března došlo k předání staveniště. Následně začaly práce na oplocení a zařízení staveniště a bourací práce na budově menzy. Dne 3. května 2002 byl slavnostně položen základní kámen stavby.

„Byla to zajímavá práce. Vždyť se jednalo o jeden z největších vysokoškolských objektů, který se v Brně v posledních letech stavěl,“ říká Ing. arch. Vladislav Vrána, který stál u zrodu projektu nejprve v kanceláři Project Building a nyní i v čele Atelieru



Výstavba Integrovaného objektu je největší investiční akcí VUT v Brně v jeho novodobé historii.

2002. „V budově je velké množství specializovaných počítačových učeben, jsou v ní soustředěny, zejména na FEKT, náročné technologie v laboratořích, což není tak obvyklé. V takovém rozsahu jsme to doposud nikde neprojektovali. Navíc se dost zásadním způsobem během řízení o vydání stavebního povolení měnilo celkové pojetí poslucháren a řada věcí se za pochodu musela přehodnocovat. To společně s nedostatkem času bylo pro nás jako projektanty poměrně náročné. Byli jsme také limitováni únosností skeletu bývalé menzy, skelet totiž nebyl příliš kvalitní. Při dispozičním řešení muselo být zohledněno, že v objektu budou sídlit dvě zcela odlišné fakulty, které mají jednak svou vlastní suverenitu a také odlišné zaměření výuky. Aby jejich „manželství“ fungovalo, musely být jasně a přehledně určeny i mantinely jejich vzájemných vztahů. Vždyť každá fakulta má svůj vlastní finanční rozpočet a musí být zaručeno, aby jedna nedoplácela na druhou. To jsme museli mít na zřeteli a vypořádat se s tím,“ pokračuje architekt Vrána.

Myšlenka projektu Integrovaného objektu je podle Vrány založena na ose, která je společná pro obě fakulty. Je tvořena prosklenou vstupní halou, která vzhledem k tomu, že je pozemek svažité, má vstup ve směru od ubytovacích kolejí ve vyšší úrovni než protilehlý vchod směrem od Fakulty chemické (bývalá Meopta). I když nyní bude hlavním vchodem do Integrovaného ob-



jektu přístup od studentských kolejí a současné zastávky autobusu, v budoucnu, kdy se předpokládá protažení linky tramvaje až k Fakultě chemické, přebere jeho funkci právě spodní vchod z tohoto směru.

Na prosklenou průchozí společnou pasáž s dvoranou navazují z obou stran dvě křídla rekonstruovaného objektu bývalé menzy a dvě křídla nově postaveného šestipodlažního objektu půdorysného tvaru písmene E. Křídla jsou vzájemně propojena, takže uvnitř budovy jsou vytvořena dvě rozsáhlá atria, umožňující dobré osvětlení výukových i laboratorních prostor. Z pohledu od kolejí bude v levé části Integrovaného objektu sídlit FEKT a v pravé FP. Užitkové plochy budou mezi obě fakulty rozděleny stejným dílem. Potřebné výukové kapacity jsou tvořeny seminárními a specializovanými počítačovými učebnami. Návazně na pracovny pedagogů jsou situovány lehké laboratoře. Specializované těžké laboratoře FEKT jsou umístěny v přízemí bývalé menzy. Výukové prostory FP, která na rozdíl od FEKT bude mít v nové budově i sídlo svého děkanátu, doplňuje fakultní areálová studovna, FEKT má vlastní studovnu také.

Koncem dubna má být objekt předán VUT, v květnu se bude zařizovat nábytkem a obě fakulty se tak budou stěhovat už do kompletně připravené budovy včetně instalované audiovizuální techniky a tabulových systémů v posluchárnách. Integrovaný objekt bude vybaven všemi inteligentními ovládacími systémy z oblasti bezpečnostní (kontrola vstupu do budovy i na její jed-



Na dokončovacích pracích se podílí 260 řemeslníků nejrůznějších profesí.



Osou nové budovy bude průchozí prosklená pasáž.

notlivá pracoviště) i regulační (např. automatická měření a regulace vytápění), které odpovídají současným trendům i standardům stanoveným VUT v Brně pro jeho budovy. Pro potřeby parkování bude mít budova parkoviště s 254 místy.

Stavbu Integrovaného objektu v areálu Pod Palackého vrchem jsme navštívili v prvním březnovém týdnu. Na dokončovacích pracích se ve všech podlažích rozsáhlé budovy podílí až 260 řemeslníků nejrůznějších profesí. „Stavební práce jsou prakticky hotovy. Dokončujeme instalaci vzduchotechniky, topení, chlazení a sanitární techniky. Průběžně probíhá montáž sádkokartonů a osvětlení. V příštích dnech budou osazeny všechny dveřní rámy,“ říká stavbyvedoucí inženýr Hajduk. „Stihnete termín?“ „Samozřejmě. Kompletaci všech řemeslnických prací dokončíme příští měsíc, aby byla stavba podle harmonogramu předána VUT v Brně 30. dubna,“ odpovídá sebejistě stavbyvedoucí.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

The construction of an integrated building on the Pod Palackého vrchem campus is nearing its final stage. The building, which is to house two BUT faculties – Faculty of Business and Management and Faculty of Electrical Engineering and Communication, should be handed over to the Brno University of Technology on 30th April. The construction started in May 2002.

VUT v Brně očekává minimálně stejný zájem o studium jako loni



Na VUT v Brně zaznamenávají růst zájmu o studium. „Tento příznivý trend existuje i na ostatních českých univerzitách technického zaměření,“ potvrdil prorektor pro studium a záležitosti studentů doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc. Vedení VUT v Brně proto očekává, že i pro nastávající akademický rok 2004/2005 přijme do svých prvních ročníků minimálně stejný počet studentů jako loni – 6 500 (o rok dříve to bylo o 1 500 studentů méně). V akademickém roce 2002/2003 na VUT v Brně studovalo 15 740, v loňském roce již 17 561 studentů. Zájemců je ještě více, ale některé fakulty (informačních technologií, elektrotechniky a komunikačních technologií, podnikatelská, architektury nebo výtvarných umění) nemohou zatím všechny uchazeče z kapacitních důvodů přijmout.

Z analýzy přijímacího řízení loňského roku plyne, že nejvíce přihlášek bylo podáno na Fakultu stavební, následuje Fakulta strojního inženýrství, Fakulta podnikatelská a Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií (na tyto fakulty bylo přijato také nejvíce studentů). Procentuálně nejvíce neúspěšných uchazečů bylo na Fakultě výtvarných umění, Fakultě informačních technologií a Fakultě architektury.

Písemné přijímací zkoušky na nový akademický rok začínají koncem května a trvají až do konce června. Proti loňskému roku nedochází k žádným změnám. „VUT v Brně nepřistoupilo k jednotným přijímacím zkouškám vzhledem k širokému spektru studijních programů (od technických až k uměleckým) na našich fakultách. Náplň přijímacích zkoušek proto zůstává plně v kompetenci vedení jednotlivých fakult. Na technických a technicko-ekonomických fakultách tak přijímačky odrážejí profil té které fakulty – zkoušky jsou tedy z matematiky a fyziky, chemie, deskriptivní geometrie nebo informatiky. Na Fakultě podnikatelské je navíc zkouška z angličtiny nebo němčiny. Na fakultách architektury a výtvarných umění probíhají přijímací zkoušky několikakolově, včetně zkoušek talentových. Většina fakult má i vlastní doplňková kritéria, podle kterých mohou být přijati ke studiu bez přijímacích zkoušek uchazeči s vynikajícími studijními výsledky na střední škole,“ vysvětlil prorektor Švec.

I letos bude VUT v Brně pokračovat v praxi zavedené v loňském roce. „Studenti, kteří uspěli u přijímaček na některou z fakult a nebyli na ni přijati z kapacitních důvodů, mohou být, již bez vykonávání dalších zkoušek, převedeni na jinou fakultu. Týká

se to ovšem pouze technických fakult. Loni se nám tento postup velmi osvědčil a zapsali jsme tak ke studiu přibližně šest stovek velmi dobrých studentů, kteří by jinak byli pro studium na VUT ztraceni. Nejvíce k těmto přesunům docházelo zejména mezi Fakultou informačních technologií (tam bývá největší převis poptávky) a Fakultou stavební a strojního inženýrství. Také neuspokojení uchazeči o studium architektury přecházeli na Fakultu stavební,“ doplnil prorektor Švec.

Po loňské akreditaci studijních programů na Fakultě stavební má VUT v Brně plně strukturované studium na všech svých osmi fakultách. Prorektor Švec rovněž vyzdvihl velmi dobré uplatňování absolventů VUT ve všech oborech, které podle výzkumu provedeného v loňském roce patří ve srovnání s ostatními vysokými školami v ČR vůbec k nejvyšším.

Připravil Igor Maukš



SUMMARY:

The number of applicants for study at Brno University of Technology has been on a steady increase. „This favourable trend has also been marked by other Czech technical universities“ says doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., vice-rector in charge of study and student affairs. Therefore, it is expected that, in the next academic year 2004/2005, at least the same number of applicants will be admitted for study as this year – 6 500 (last year, this figure was less by 1 500 applicants).

Co si o tom myslíte?

Vedení VUT v Brně připravuje ve spolupráci s odbornými pracovišti jednotlivých fakult výukový projekt standardizace jazykového minima v angličtině posluchačů naší univerzity. Projekt vychází z Dlouhodobého záměru rozvoje VUT v Brně (byl aktualizován na loňském výjezdním zasedání vedení ve Všemíně), který předpokládá zvýšení kompetencí v anglickém jazyce jak u studentů, tak u zaměstnanců VUT v Brně. Na názor na strategii a prostředky vedoucí k tomuto cíli se Události zeptaly prorektora pro strategický rozvoj doc. Ing. Karla Raise, CSc., MBA.



Prorektor pro strategický rozvoj
doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA

Naším cílem je standardizovat minimální znalosti posluchače v anglickém jazyce, aby byl schopen komunikovat na běžné úrovni, která je definována minimálním stupněm B1. Chtěli bychom, aby všichni posluchači, kteří na VUT v Brně absolvují bakalářské studium, této úrovně dosáhli.

Letošní rok je rokem organizační přípravy celého projektu. S vlastním zahájením počítáme od akademického roku 2005/6. Časová prodleva je kromě jiného nutná i proto, že musíme nový model zahrnout i do podmínek přijímacího řízení – musíme v předstihu informovat své budoucí studenty o tomto požadavku.

Představa je taková, že student současně se zápisem na fakultu absolvuje rozřadovací standardní test (bude k dispozici na webových stránkách VUT v Brně, kde se s ním může každý seznámit) ze své znalosti anglického jazyka. Budeme uznávat naše i zahraniční státní zkoušky, a kdo se jimi prokáže, testu se vyhne.

Test rozřadí studenty do čtyř úrovní angličtiny. Ten, kdo splní požadavky i nejvyšší z nich, půjde přímo ke zkoušce z minimální úrovně anglického jazyka. Úspěšným absolvováním zkoušky získá certifikát a také pět kreditů. Posluchač, který neprokáže tyto znalosti, bude mít možnost se v bakalářském studiu přihlásit do kurzů výuky angličtiny.

Problémem je, že zatím nedokážeme kvalifikovaně odhadnout, kolik středoškoláků vlastně do těch čtyř stupňů úrovně „spadne“ a kolik jich bude moci být zařazeno do normální výuky angličtiny, která na fakultách bude v bakalářském studiu samozřejmě i nadále probíhat. Proto již letos v září chceme udělat rozřadovací testy „nanečisto“, abychom zjistili, o kolik více bude třeba například učitelů, místností a také samozřejmě finančních prostředků pro tento typ výuky.

Výuka bude probíhat dvě hodiny týdně ve čtyřech semestrech. U prvních dvou stupňů půjde o obecnou angličtinu a výuka bude tedy zřejmě stejná pro všechny naše fakulty. Teprve ve 3. a 4. úrovni dojde k mírné specializaci, přičemž ale hlubší specializaci si mohou určit fakulty samy. Nepůjde tedy o nějaký zásah do pravomoci fakult, do jejich představ o specializaci výuky odborné angličtiny.

Financování bude zřejmě centrální z úrovně vedení VUT, tedy ne současnou formou mezifakultních směn. Je vybrána již mezinárodně uznávaná učebnice typu Headway. Zbývá ještě doladit některé rozdíly, které mezi jednotlivými fakultami existují v klasifikačním a studijním řádu – např. počet opravných termínů nebo ohodnocení výuky angličtiny kredity. Předpokladem je, že se kreditový systém pro tyto jazykové kurzy sjednotí a fakulty budou respektovat klasifikační a studijní řád VUT v Brně.

Chtěl bych potvrdit, že projekt standardizace jazykového minima nebude na úkor stávající výuky angličtiny a dalších jazyků. Pokud fakulty nabízejí studentům výuku němčiny, španělštiny, ruštiny, francouzštiny nebo italštiny, mohou v tom samozřejmě pokračovat. Je pouze na rozhodnutí jednotlivých fakult, zda svým posluchačům umožní další výuku uvedených jazyků. Do toho procesu vedení VUT nebude vůbec zasahovat.

Zvyšování jazykových kompetencí se týká i zaměstnanců. V souvislosti s transformací činnosti CEVAPO se jeho programová rada rozhodla doporučit AS VUT v Brně, aby uvolnil téměř jeden milion korun na podporu interního vzdělávání zaměstnanců včetně jazykových kurzů. CEVAPO nyní nabízí šest skupin výuky anglického a dvě německého jazyka. Kurzy pro zaměstnance začaly v lednu. Úspěšní frekventanti hradí pouze 20 procent ceny kurzu, zbytek doplácí zaměstnavatel.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

The BUT top officials are preparing a new project to define the basic English skills for the students. The project is based on a Long-Term Plan of BUT Development, which envisages improved English speaking skills both in students and teachers. BUT News has asked Ing. Karel Rais, CSc., MBA., vice-rector in charge of strategic development, about his opinion on the strategy and resources needed to achieve such an objective.

Soudní síň zavanula atmosféra totalitních časů



Brněnský městský soud 26. února 2004 znovu projednával žalobu bývalého pedagoga a předsedy komunistické organizace na Fakultě architektury Ing. arch. Jana Snášela. Ten se domáhá omluvy po třech bývalých studentech a členech stávkového výboru z listopadové revoluce v roce 1989. Stávkující studenti tehdy většinou hlasů přijali prohlášení, v němž Snášela označili za arogantního a demagogického kariéristu, který zneužíval svého postavení, a odmítli navštěvovat jeho přednášky a cvičení. Prohlášení podepsali jako členové stávkového výboru v zastoupení ostatních studentů Martin Laštovička, Jiří Slezák a Zdeněk Hirnšál. Právě kvůli tomuto podpisu je Snášel, který prohlášení považuje za poškození své cti, v roce 1991 zažaloval. Soudy od úrovně městského až po Nejvyšší soud jednaly v této kauze již jedenáctkrát, ale za celých třináct let definitivní rozhodnutí ještě vyřčeno nebylo.

Do soudní síně Městského soudu v Brně jako by se na chvíli vrátila dusivá atmosféra totalitních poměrů na vysokých školách v osmdesátých letech 20. století. Svědci obžalovaných z řad bývalých studentů vzpomínali, jak bývalý stranický boss na začátku stávky dával studentům jednoznačně najevo, že pokud budou stávkovat, na Fakultě architektury skončí. Řešilo se, zda Snášel měl na dveřích své pracovny cedulku s označením předsedy ZO KSČ a zda z titulu této funkce svolával shromáždění zaměstnanců fakulty, na kterém měl podle svědků vyhrožovat pro změnu jim, že pokud stávku podpoří, budou muset odejít.

Údiv pramenící z nepochopení totalitních poměrů vyvolala u současných studentů VUT v Brně, kteří v soudní síni obsadili zadní lavici, výpověď svědkyně Kláry Steinhauserové. „Architekt Snášel, který byl tehdy vedoucím našeho studijního kruhu, si mě jednou pozval na pohovor do své pracovny. Důvodem bylo to, že jsem nosila na krku zlatý křížek, který byl památkou na babičku. Řekl mi, že je to v rozporu s ideologií, v jejímž duchu je fakulta vedena, a že pro mě bude určitě lepší, když ho nosit nebudu. Pochopila jsem, že je to vlastně pohrůžka vyhození ze školy. Křížek jsem potom nosila už pouze pod oblečením,“ řekla bývalá studentka. Vysvětlení žalobce vyvolalo naopak u studentů smích: „Několik kolegů mě upozornilo, že svědkyně nosí křížek. Zavolal jsem si ji proto, abych ji chránil před možnými problémy.“

Podobně komicky vyznělo i prohlášení Snášelova advokáta Čestmíra Kubáta: „Máme obavu, že žalovaní budou neodůvod-



V soudní síni nebylo povoleno fotografovat, žalované studenty s jejich obhájcem jsme zachytili během přestávky na chodbě justičního paláce.

něně protahovat soudní řízení.“ Bývalý obhájce brutálního komunistického vyšetřovatele Aloise Grebeníčka dokázal právě díky průtahům chránit svého mandanta před spravedlivým rozsudkem dlouhých šest let až do jeho smrti.

Také nyní dosáhl advokát Kubát navržením výsledku dalších svědků prodloužení sporu. Samosoudce v rámci čtení listinných důkazů ještě sdělil, že nechal okopírovat z encyklopedie Diderot vysvětlivky hesel: „arogantní“, „demagogický“ a „kariérista“ a založil je do spisu. Potom již odročil jednání na 15. dubna 2004.

Igor Maukš

SUMMARY:

On 26th February, the Brno Metropolitan Court again heard the case of charges brought against three former BUT students of architecture by Jan Snášel, a former teacher and chairman of the faculty communist cell in the communist era. Mr Snášel demands that these three students, members of a revolutionary strike committee of November 1989, should apologize for a statement put to the vote in those days, in which Mr Snášel is described as an arrogant and demagogic careerist. The court again did not decide the case and the trial was adjourned until 15th April.

Krajští zastupitelé schválili dotaci pro Jihomoravské inovační centrum



Ředitel Jihomoravského inovačního centra Ing. Jiří Hudeček.

Zastupitelé Jihomoravského kraje schválili dotaci 5 milionů korun pro Jihomoravské inovační centrum (JIC). Jeho sídlem je Technologický inkubátor VUT v Brně, který byl v areálu školy Pod Palackého vrchem otevřen v září loňského roku. JIC správu a provoz Technologického inkubátoru manažersky zajišťuje a pětimilionová dotace kraje tak přispěje k bezproblémovému chodu i dalšímu rozvoji tohoto zařízení.

Podle člena Rady JMK Milana Venclíka má dotace sloužit:

- k vyhledávání začínajících firem do inkubátoru (přednostně s vazbami na výzkumné a vývojové aktivity na VŠ a vazbami v akademické oblasti);
- k zajištění správy a provozu budovy;
- k poskytování poradenství ve spolupráci s VUT, MU a dalšími partnery a specializovanými firmami zajišťováním a poskytováním služeb pro začínající podniky, pro zájemce o vstup do inkubátoru a inkubovaným firmám.

Podle radního Venclíka bude kraj bedlivě sledovat, jak JIC využívá veřejné finanční prostředky. „Zatím jsme spokojeni. Inkubátor je naplněn, zpracovává se záměr vzniku dalších inkubátorů v kraji. JIC by se v budoucnu mělo více zaměřit na získávání financí z EU. Inkubace firem a podpora inovací by měla přinést nová pracovní místa a také kapitalizaci našeho know-how,“ řekl Venclík.

Na to, jakým způsobem JIC dotaci využije a co je v Technologickém inkubátoru nového, jsme se zeptali ředitele Jiřího Hudečka.

U: K čemu tedy pětimilionový příspěvek kraje JIC použije?

Snažíme se v rámci JIC vybudovat „one stop shop“ pro podnikatele, tedy místo, ve kterém získají inovativní firmy podporu pro realizaci a komercionalizaci svého podnikatelského záměru. Takže část těchto peněz půjde na realizaci služeb, které k tomu slouží a které u nás poskytujeme. JIC samozřejmě není pouze Technologický inkubátor. Naplňuje také regionální inovační strategii, a proto část dotace bude použita i na její realizaci.

U: Jaká je nyní obsazenost Technologického inkubátoru?

Z administrativních ploch je v současnosti obsazeno 80 procent. Máme devět firem, které zatím dále rostou. O obsazení ploch laboratorních jednáme. Reálně předpokládáme, že do konce roku bude inkubátor obsazen z 90 procent. To je také maximum, protože zbývajících 10 procent je třeba ponechat v rezervě pro již zmíněný nebo očekávaný růst kapacit firem nyní v inkubátoru sídlících.

U: Dosáhla již některá z inkubujících se firem konkrétního výrobního výstupu?

Produkt firmy Microset nyní přechází již do komerční fáze, kdy byla vyrobena první série a rozbíhá se prodej. Jedná se o alternativní systém programovatelného ovládání osvětlení místností. Senzorický snímač (funguje na principu elektromagnetických vln), který nahrazuje klasický vypínač, je umístěn na dveřích vedle kliky (nebo přímo jako její součást) a při otevírání nebo zavírání dveří lze současně zapnout, vypnout nebo jinak programovat osvětlení místnosti. Na vývoji výrobku v inkubátoru se ve firmě podílelo i několik doktorandů VUT. Dobře pokračuje i projekt firmy Meltit, která chce využít patent na mikrovlnné tavení čediče k výrobě bazaltických vláken pro průmysl. V krátké době se chystá přechod z laboratorních zkoušek ke spuštění „čtvrtprovozu“.

U: Chystá JIC nějaké novinky?

Připravujeme fond mikropůjček až do výše 750 tisíc Kč pro firmy, které mají členství v inkubátoru. Pracujeme také na projektu vzniku dalších inkubátorů. Jeden by měl být ve vyškovské průmyslové zóně, jeden v budovaném kampusu MU a další opět na VUT v Brně.

Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

For Summary see page 30.

Spolupráce ve vysokoškolském vzdělávání v programech EU



Vaule Centra VUT v Brně se 17. února 2004 konal celodenní informační seminář „Mezinárodní spolupráce ve vysokoškolském vzdělávání v rámci programů Evropské unie“, který ve spolupráci s Národní agenturou programu Socrates a Brněnským centrem evropských studií pro zástupce českých vysokých škol zorganizovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Jak jsme již informovali v minulém čísle, Centrum vzdělávání a poradenství (CEVAPO) zajišťuje také funkci koordinátora evropských projektů, jehož cílem je zejména podpořit zájemce jednotlivých fakult v zapojování se do evropských vzdělávacích programů.

Na seminář byli proto pozváni zaměstnanci VUT v Brně, kteří budou absolvovat kurzy „Řízení projektů“ ve dnech 18.–19. března 2004 a „Řízení mezinárodních projektů“ ve dnech 29.–30. dubna 2004, pořádané Centrem vzdělávání a poradenství v rámci interního vzdělávání. Do kurzů je stále možné se přihlásit – kontaktní osoba je Marcela Škvařilová, tel.: 541 145 138, e-mail: skvarilova@cyp.vutbr.cz.

V první části semináře informovali zástupci Evropské komise Adrian Veale, Janet Coto Moreno a Brigitta Bartsch o progra-



Janet Coto Moreno, zástupkyně Evropské komise



Seminář řídil prorektor VUT v Brně doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA

mech Asia-Link; Alfa, Alban; Tempus III, EU/Canada, EU/USA. Druhá část byla věnována prezentacím programů Erasmus Mundus; pilotním projektům – Australia a Japan; E-learningu a v neposlední řadě programu Socrates a Leonardo da Vinci. O možnostech těchto programů podaly obsáhlé informace RNDr. Věra Šťastná, zástupkyně ČR ve Výboru Erasmus Mundus v Bruselu, a Ing. Dana Petrová z Národní agentury programu Socrates.

Účastníci se tak dozvěděli řadu podstatných a zajímavých informací o zmíněných programech a zejména o možnostech zapojení českých vysokých škol do nabídky programů Evropské unie v oblasti vysokoškolského vzdělávání.

Magda Baničová, BA,
koordinátor evropských projektů CEVAPO

SUMMARY:

An Information Seminar was held in the hall of the BUT Centre Hall on 17th February 2004 entitled „International Co-operation In Higher Education Within EU Programmes“ organised by the Czech Ministry of Education, Youth and Sports in co-operation with the National Socrates Agency and the Brno Centre of European Studies for representatives from Czech universities.

Pražská repríza výstavy 10 let FaVU



V Galerii Václava Špály na Národní třídě v Praze byla 3. února 2004 zahájena repríza brněnské retrospektivní výstavy prací studentů a absolventů Fakulty výtvarných umění VUT v Brně, která byla připomenutím desátého výročí jejího založení. Vzhledem k jiným, především menším proporcím pražské galerie nemohla být výstava kompletně převezena tak, jak byla uspořádána v Domě umění v Brně. Kurátorka výstavy musela proto kolekci výtvarných prací zredukovat a pozměnit, přičemž dbala na to, aby výstava tvořila dobrý celek a byly prezentovány všechny ateliéry FaVU svými zástupci z řad studentů či absolventů.

Výstavu zahájil profesor Jan Sedlák, kurátorka Tereza Petišková a promluvil také rektor VUT v Brně profesor Jan Vrbka, pod jehož záštitou se výstava uskutečnila. Vernisáže se zúčastnili nejen pražští návštěvníci, ale přijeli rovněž studenti a pedagogové z Brna. Podle ohlasů odborné i laické veřejnosti se prezentace poměrně mladé výtvarné školy, která si však již stačila u nás i v zahraničí získat svébytné postavení, i v reprízované pražské podobě vydařila.

Mgr. Jana Apetauerová, foto Irena Armutidisová



Pohled na instalaci ze žuly od Radoslava Nivnického z Ateliéru sochařství 2.



Galerie Václava Špály na Národní třídě v Praze, kde se repríza výstavy 10 let FaVU uskutečnila.

Foto v pásku zleva:

1. Výstavu zahájil prof. J. Sedlák, rektor J. Vrbka a kurátorka T. Petišková
2. Tři objekty od Jana Benedika z cyklu Motýli a noční mýry, v pozadí práce Jana Mikulčíka Digitalmania
3. Z vernisáže
4. Portréty od Aloise Stratila z Ateliéru kresby

SUMMARY:

A reprise of the Brno retrospective exhibition of works by students and graduates from the Faculty of Fine Arts was opened at the Václav Špála Art Gallery in Prague on 3rd February 2004. This exhibition marked the tenth anniversary of the founding of the Faculty. As the interior of the Prague gallery is of a smaller size, only part of the original Brno exhibition could be reconstructed.

Zahraníční investoři potřebují více českých inženýrů



Stále více nadnárodních společností si vybírá Českou republiku pro umísťování svých sofistikovaných projektů. Tento nový trend má za následek rostoucí poptávku po kvalifikované pracovní síle s minimálně středoškolským a zvláště vyšším vzděláním. Velmi žádaná je proto i spolupráce zejména technických univerzit se soukromým sektorem na konkrétních projektech.

V reakci na velký zájem investorů o zapojení českých inženýrů do jejich vývojových a výzkumných aktivit uspořádal CzechInvest spolu s VUT v Brně a Jihomoravským inovačním centrem 10. února 2004 v aule Centra VUT v Brně na Antonínské ulici seminář „Inovační aktivity společností v ČR“. Hlavním tématem setkání společností podnikajících v ČR se zástupci vysokých škol byla role inovačních aktivit společností v české ekonomice a jejich spolupráce s technickými univerzitami. Téma bylo prezentováno na konkrétních případových studiích firem Honeywell, Tescan a Logica, které již v ČR delší dobu úspěšně působí.

„Centra výzkumu a vývoje přirozeně iniciují propojování akademické sféry s komerční. Studenti technických škol získávají potřebnou praxi a absolventi širší možnosti uplatnění. Příležitostí ke spolupráci je skutečně hodně – od společného výzkumu a vývoje přes publikace a přednášky až k personálnímu propojení či sponzoringu,“ shrnul Tomáš Hruďa, ředitel odboru investičních projektů agentury CzechInvest.

Za příklad, kde tyto aktivity fungují velmi dobře, může podle ředitele Hruďy sloužit spolupráce Západočeské univerzity v Plzni se společnostmi Panasonic a Value Engineering Services. Dále je to i Ostrava, kde vznikl díky iniciativě soukromých firem s Vysokou školou báňskou Technologický park. V Praze úspěšně funguje společný projekt společnosti Honeywell, Akademie věd a ČVUT.

VUT v Brně realizuje společné projekty se společnostmi Škoda Auto, Siemens, Evector, Motorola a dalšími. V současné době je před podpisem smlouva o spolupráci s Demag Delaval Industrial Turbomachinery, s. r. o., součástí koncernu Siemens. O připravované smlouvě jsme podrobně informovali v posledních dvou číslech Událostí. Významným příspěvkem VUT v Brně k většímu propojení výzkumu a vývoje s potřebami výrobní praxe je i založení Technologického inkubátoru v kampusu Pod Palackého vrchem. Cílem inkubátoru, který byl otevřen v září 2003, je transfer výsledků vědy a výzkumu do podnikatelského sektoru. VUT v Brně je zatím jediná vysoká škola, která za částeč-



O spolupráci VUT v Brně s průmyslem informoval prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.

né finanční podpory MPO ČR a Jihomoravského kraje takové zařízení u nás otevřela.

Pro společnosti, které plánují investovat do výzkumu a vývoje, je blízkost vysoké školy důležitým kritériem při rozhodování o umístění projektu. Investoři předem počítají s využíváním jejich kapacit. Na nutnost zlepšení podmínek v této oblasti upozornila i česká vláda, když vloni schválila soubor opatření ke zlepšení podnikatelského prostředí v ČR.

„Klíčová je výchova technických kádrů, v dostatečném množství a kvalitě, které by splňovaly požadavky průmyslu. Je nutné zvýšit počty studentů na technických vysokých školách, posílit celkovou prestiž technického vysokého školství a podstatně zvýšit zájem absolventů středních škol o tento druh studia. Naprosto nezbytná je také důsledná výchova techniků s dobrou znalostí alespoň jednoho světového jazyka,“ upozornil ředitel divize podpory investic agentury CzechInvest Jan Hanzl. „Společné aktivity škol a firem by se už neměly omezovat jen na jednorázovou spolupráci při vypracovávání diplomové práce studentů, ale spíše na společné řešení konkrétních úkolů už během studia,“ dodal ředitel Hanzl. Firmy by tak měly možnost formovat své potenciální pracovníky už během studia. Sami studenti by se pak po vstupu na trh práce nepotýkali s problémem nedostatečné praxe.

Připravil Igor Maukš

For Summary see page 30.

Studenti vystavují své představy o využití areálu na Údolní ulici



Návrhy studentů přinesly mnoho originálních nápadů.

V přízemí Fakulty architektury VUT v Brně na Poříčí 5 byla 17. února otevřena mimořádně zajímavá výstava. Představuje studentské projekty navrhuující využití areálu VUT v Brně na Údolní 53 (území ohraničené ulicemi Údolní, Úvoz a Tvrdého) pro nové společné umístění Fakulty architektury a Fakulty výtvarných umění. S takovým využitím areálu jedna z alternativ budoucího rozvoje VUT v Brně skutečně počítá. (Vedení univerzity ovšem zvažuje několik možností, kam vzhledem k rostoucímu počtu přijímaných studentů umístit své fakulty. Jednou z eventualit je i jejich soustředění v kampusu Pod Palackého vrchem.)

Zvláště pro FaVU, která nyní sídlí v nevyhovujících budovách na Rybářské a Údolní ulici 19, je získání nových prostor velmi aktuální a řešení Údolní 53 se jeví jako perspektivní. Tím spíše, že eventualita rekonstrukce a rozšíření budovy Údolní 19 je prostorově limitována generelem města Brna, který zde počítá s vybudováním portálu pro vjezd do tunelu tramvajové tratě vedoucí pod Špilberkem. I když FA je na tom ve srovnání s výtvarníky lépe (její budova na Poříčí prošla nedávno částečnou rekonstrukcí), také pro její další rozvoj by bylo získání větších a 21. století technologicky odpovídajících výukových prostor s potřebným zázemím nanejvýš potřebné.

Studenti z Ateliéru veřejných staveb dostali zadáním diplomové práce ojedinělou příležitost představit své vize a zapojit se tak do diskuse o budoucím využití areálu, který možná bude sloužit jejich následovníkům. Diplomanti vytvořili návrhy jak

vnějšího vzhledu areálu, tak vnitřní podoby pracovišť. Řešení designu interiéru tvořila druhou část výstavy.

Vedoucí ateliéru stanovili hlavní kritéria – aby byl projekt uskutečnitelný, splňoval podmínky pro ateliérovou tvorbu a poskytoval vhodné přednáškové prostory pro potřeby obou fakult. „Nechtěli jsme studentům dávat žádná omezení. Některé zásady ovšem stanoveny byly. Studie musela obsahovat zdůvodnění případného odstranění stávajících objektů. Rekonstruovaný areál by měl splňovat komplexní požadavky na soudobý univerzitní kampus včetně stravování, sportování, kultury, ubytování studentů, podzemních garáží a dalších aktivit tak, aby došlo k oživení celého komplexu. Zdůrazněn byl i zájem na zapojení provozu areálu do života města a vtáhnutí obyvatel do aktivit jednotlivých fakult,“ vysvětlila proděkanka Ing. arch. Hana Ryšavá, CSc.

Vznikly práce plně originálních a, jak to u nastupující generace architektů bývá, odvážných nápadů. Většina projektů počítá s vytvořením hlavního vstupu do areálu z křižovatky Údolní s Úvozem. To by si ovšem vyžádalo zbourání památkově chráněné dostavby Miloše Lamla z roku 1920, která však podle mnohých architektů získala tuto ochranu spíše z ideových důvodů. Při pohledu na projekty kampusu s prosvětlenými budovami, sportovišti a kolejemí uprostřed zeleně si lze jen přát, aby se staly inspirací pro skutečnou rekonstrukci současného areálu.

Na reálnost přestěhování fakult na Údolní 53 se Události zeptaly kvestora Ing. Jaromíra Pěňčíka. „Dokončení celkové dislokace VUT v Brně může být završeno až konečným rozhodnutím o umístění FA a FaVU. Variantu jejich dislokace v areálu Údolní 53 posuzuje vedení školy velmi vážně. Proto jsme také požádali FA, aby svým studentům zadala studii využitelnosti areálu z tohoto pohledu. Nicméně máme jasný plán stavebních investic až do roku 2007. Prioritou je areál Božetěchova pro FIT, pokračování výstavby na Technické 8 dalším objektem pro FEKT a dostavba sportovní haly PPV. Nejpозději v polovině příštího roku však musí být jasno, jakým směrem se bude VUT ubírat v dalším období. Pokud bude rozhodnuto pro Údolní 53, dalo by se reálně uvažovat, samozřejmě pokud budou finanční prostředky, se zahájením rekonstrukce areálu v roce 2008. V současnosti mnoho jiných variant pro umístění FA a FaVU ani není,“ odpověděl kvestor Pěňčík.

Igor Maukš

Stipendia Nadace Preciosa získalo šestnáct studentů VUT v Brně



Nadace Preciosa udělila svá stipendia v letošním akademickém roce celkem šestnácti studentům magisterských a doktorských studijních programů VUT v Brně. Dekrety o přiznání jednorázových nebo ročních stipendií převzali vybraní studenti a doktorandi z rukou prorektora pro studium a záležitosti studentů doc. RNDr. Miloslava Švece, CSc., dne 17. února 2004. Zástupci Nadace Preciosa se na rozdíl od loňského roku nemohli slavnostního předávání dekretů zúčastnit.

„Nadace Preciosa, kterou založila akciová společnost Preciosa, je jednou z mála institucí tohoto typu u nás, která svou podporu nesměruje pouze pro své budoucí zaměstnance. Věřím, že v budoucnu tomu bude jinak a možností podpory vzdělávání v celé republice bude přibývat. Vám, kteří jste stipendia obdrželi, přeji, abyste si jich ve zdraví užili,“ řekl prorektor Miloslav Švec.



Dekrety o přiznání stipendií předával studentům prorektor doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc.

SUMMARY:

The Preciosa foundation has awarded its scholarships for this academic year to a total of 16 BUT Master's degree and doctoral students. Selected students received scholarship certificates from doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc., vice-rector in charge of study and student affairs on 17th February 2004. Unlike the previous year, this time, no Preciosa representatives could attend this special event.

Stipendia Nadace Preciosa pro akademický rok 2003/2004:

Jednorázová, magisterský studijní program:

Klára Maturová (FSI)

Jednorázová, doktorský studijní program:

Ing. Pavel Jánský (FSI)

Ing. Miroslav Kolíbal (FSI)

Ing. Jindřich Mach (FSI)

Ing. Josef Polčák (FSI)

Ing. Jana Cabálková (FCH)

Roční, magisterský studijní program:

Radek Jandora (FSI)

Roční, doktorský studijní program:

Ing. Petr Frantík (FAST)

Ing. David Lehký (FAST)

Ing. Jaroslav Boráň (FSI)

Ing. Vladimír Ucekaj (FSI)

Ing. Vladimír Malenovský (FEKT)

Ing. Vít Matoušek (FEKT)

Ing. Karel Polák (FEKT)

Ing. Markéta Štikarovská (FCH)

Ing. Jiří Zita (FCH)

Nadace Preciosa uzavřela s VUT v Brně pětiletou smlouvu, podle níž každoročně poskytuje jednorázová nebo roční stipendia pro jeho vynikající studenty a absolventy. Stipendium může být uděleno studentům v prezenční formě magisterských nebo doktorských studijních programů zejména v oblastech technických a aplikovaných věd, které odpovídají zájmům Nadace Preciosa, zvláště pak v oborech strojního inženýrství. Studenti a doktorandi mohou podávat písemné žádosti o stipendium do 31. října na předepsaném formuláři (ten je společně s podmínkami pro získání stipendia i s procedurou jeho přiznávání k dispozici na internetové adrese www.vutbr.cz).

Připravil Igor Maukš

Kniha Gödelův důkaz vychází poprvé v češtině

Nakladatelství VUTIUM ve spolupráci s Brněnským centrem evropských studií vydalo jako první svazek své nové edice Quantum knihu Ernesta Nagela a Jamese R. Newmana Gödelův důkaz. Kniha, která vychází poprvé v českém jazyce, byla redakčně přehlédnuta, rozšířena a aktualizována Douglasem R. Hofstadterem, nositelem Pulitzerovy ceny. Dílo přeložil PhDr. Rostislav Niederle, PhD., předmluvu napsal prof. RNDr. Jan Novotný, CSc. Kniha je určena studentům, vědcům, učitelům a odborníkům v matematice, kybernetice, logice, filozofii a přírodních vědách.

Slavnostní prezentaci nové knihy, která se uskutečnila 12. února 2004 v novobarokní aule Centra VUT v Brně na Antonínské ulici, uvedl rektor VUT v Brně a předseda grémia BCES profesor RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. Rektor, který nejprve ocenil dosavadní úspěšnou publikační činnost nakladatelství VUTIUM, zdůraznil zásadní význam myšlenek brněnského rodáka Kurta Gödela pro další vývoj matematiky, logiky a filozofie.

Autor předmluvy knihy profesor Jan Novotný návštěvníkům prezentace představil osobnost Kurta Gödela (Události publikovaly Gödelův životopis v článku doc. Alexandra Meduny a prof. Tomáše Hrušky v listopadu 2003). Prof. Novotný mimo jiné uvedl, že až na brněnské mezinárodní konferenci věnované životu a dílu geniálního matematika v roce 1996 vyšel najevo Gödelův zájem o kosmologii a čas. „V letech 1948 až 1950 se Gödel studiu těchto problémů velmi intenzivně věnoval. Zajímaly ho otázky jako: co je to minulost, zda je navždy ztracena, nebo stále existuje a je od nás pouze vzdálená. Navrhl dokonce kosmologický model, který návrat v čase do minulosti teoreticky umožňuje. Tím poskytl autorům sci-fi téma, které dodnes hojně využívají,“ přiblížil profesor Novotný jednu z mnoha oblastí myšlenkového světa Kurta Gödela. Poslední Gödelova publikovaná práce z roku 1958 potvrzuje také jeho trvalý zájem o filozofické problémy – vědecký veličán v ní podává matematický důkaz existence Boha.

O obsahové struktuře knihy na brněnské prezentaci promluvil náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, docent logiky na Filozofické fakultě UK v Praze, doc. RNDr. Petr Kolář,



Náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, docent logiky na FF UK v Praze, doc. RNDr. Petr Kolář, CSc., promluvil o Gödelově praku.

CSc. Docent Kolář, který označil za stěžejní část Gödelova důkazu jeho aritmetizaci matematiky, v závěru první části své přednášky zhodnotil význam publikace slovy: „Kniha je přístupným průvodcem po jednom z vůbec největších intelektuálních dobrodružství dvacátého století.“

Druhou část své přednášky v Brně věnoval docent Kolář důkaznímu postupu (ten však Gödel ve svém díle pouze naznačil), týkajícímu se problému korespondenční teorie. Návštěvníkům prezentace připravil doc. Kolář pro lepší pochopení tohoto postupu nazvaného Gödelův prak písemnou pomůcku. Čtenáři Událostí se mohou s Gödelovým prakem seznámit na následujících straně.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

On Thursday 12th February 2004, the neo-baroque hall of the BUT Centre saw the presentation of Gödel's Proof, which is the title of a new book published by VUTIUM Press in its Quantum Edition.



Rekonstrukce Gödelova praku (na příkladu)

- I. *Kurt Gödel byl logik* koresponduje s faktem f_1 .
- II. *Kurt Gödel nebyl totožný s Kurtem Vonnegutem* koresponduje s faktem f_2 .
- III. *Kurt Vonnegut napsal Snídani šampionů* koresponduje s faktem f_3 .
- G1** Následující dvě tvrzení korespondují s **týmž** faktem:
Kurt Gödel byl logik.
 a
Kurt Gödel byl totožný s tím jediným člověkem x , takovým, že x byl Kurt Gödel a současně x byl logikem.
 (Platí obecně: Tvrzení tvaru Fa a $a = (1x)$ ($x = a \ \& \ Fx$) korespondují s týmž faktem.)
- IV. *Kurt Gödel byl totožný s tím jediným člověkem x , takovým, že x byl Kurt Gödel a současně x byl logikem* koresponduje s faktem f_1 .
 (Odvozeno z I. na základě předpokladu **G1**.)
- V. *Kurt Gödel byl totožný s tím jediným člověkem x , takovým, že x byl Kurt Gödel a současně Kurt Gödel nebyl totožný s Kurtem Vonnegutem* koresponduje s faktem f_2 .
 (Odvozeno z II. na základě předpokladu **G1**.)
- VI. *Kurt Vonnegut byl totožný s tím jediným člověkem x , takovým, že x byl totožný s Kurtem Vonnegutem a současně x napsal Snídani šampionů* koresponduje s faktem f_3 .
 (Odvozeno z III. na základě předpokladu **G1**.)
- VII. *Kurt Vonnegut byl totožný s tím jediným člověkem x , takovým, že x byl totožný s Kurtem Vonnegutem a současně Kurt Gödel nebyl totožný s Kurtem Vonnegutem* koresponduje s faktem f_2 .
 (Odvozeno z II. na základě předpokladu **G1**.)
- G2** Jestliže tvrzení s koresponduje s faktem f a tvrzení s^* vznikne z tvrzení s tak, že vs zaměníme nějaký výraz za jiný výraz, který však zastupuje stejnou věc, pak též s^* koresponduje s f .
Příklad:
 Tvrzení *Bob Dylan je hudebník* koresponduje se stejným faktem jako tvrzení *Robert Zimmermann je hudebník*.
 (Neboť výrazy „Bob Dylan“ a „Robert Zimmermann“ zastupují stejnou věc.)
- G3** Výraz tvaru „ta jediná věc x , taková, že x je ____“ zastupuje jistou jedinečnou věc, která splňuje popis „____“.
Příklad:
 Výraz tvaru „ten jediný člověk x , takový, že x je autor *Snídaně šampionů*“ zastupuje jedinečnou osobu, která splňuje tento popis, tedy Kurta Vonneguta.
- VIII. $f_1 = f_2$
 (Odvozeno z IV. a V. na základě předpokladů **G2** a **G3**.)
- IX. $f_2 = f_3$
 (Odvozeno z VI. a VII. na základě předpokladů **G2** a **G3**.)
- X. $f_1 = f_3$
 (Odvozeno z VIII. a IX. na základě tranzitivity relace identity „=“.)
- Neboli: Tvrzení *Kurt Gödel byl logik* koresponduje se stejným faktem jako tvrzení *Kurt Vonnegut napsal Snídani šampionů*.
 Obecně lze dokázat, že libovolná dvě pravdivá tvrzení korespondují s týmž faktem, neboli že všechna pravdivá tvrzení korespondují s jediným faktem!

Noví majitelé titulu MBA



Třiačtyřiceti absolventům studia Master of Business Administration byl v aule Q Fakulty podnikatelské a Fakulty strojního inženýrství Vysokého učení technického v Brně 6. února 2004 slavnostně udělen titul MBA. Tento titul je v zahraničí i u nás považován za velmi prestižní.

Slavnostní ukončení jejich náročného tříletého studia na Brno Business School Fakulty podnikatelské proběhlo za účasti významných představitelů fakulty a VUT v Brně.

Výborných výsledků dosáhlo pět absolventů studia MBA – Ing. Jiří Ficbauer, CSc., Ing. Emil Filipek, Ing. Martin Chvátal, Mgr. Jana Kubištová a Ing. Hynek Sladký, kteří absolvovali studium s vyznamenáním.

Věříme, že všichni absolventi budou moci využít svých nabytých znalostí a většinu z nich otevře titul MBA cestu k jejich dalšímu profesionálnímu růstu. V současné době je toto manažersko-ekonomické studium dobrým odrazovým můstkem k cestě na vrchol mezi nejúspěšnější z úspěšných.

Připojujeme se k blahopřání absolventům, kteří letos úspěšně ukončili celé studium a získali titul Master of Business Administration.

Za Brno Business School
Ing. Oldřich Šašinka, MBA
a celý realizační tým BBS



Prestižní tituly MBA získalo 43 absolventů.



SUMMARY:

A total of 43 graduates from the Master of Business Administration programme were awarded an MBA degree during a ceremony held in Hall Q at the Faculty of Business and Management and Faculty of Mechanical Engineering on 6th February 2004. This degree is among the most prestigious ones both at home and abroad. This special event to close the demanding three-year programme at the Brno Business School of the Faculty of Business and Management was attended by a number of important faculty and university officials.

Významné osobnosti historie VUT v Brně – rektori

Pokračujeme v rubrice, v níž postupně představujeme osobnosti, které na brněnské technice působily v její více než stoleté historii a zasloužily se významně o rozvoj nejstarší české vysoké školy na Moravě. Pohled do historie otevírá cyklus orektorech. Od roku 1900 až do počátku padesátých let 20. století se volba rektora konala každoročně na schůzi profesorského sboru. Před volbou akademických funkcionářů na studijní rok 1920/1921 bylo dohodnuto, že rektori již nebudou voleni podle služebního stáří, nýbrž střídavě z jednotlivých odborů.

Prof. PhDr. Karel Čupr

Karel Čupr se narodil 27. prosince 1883 v Nových Hradech u Vysokého Mýta. Po maturitě studoval v letech 1904–1908 matematiku a fyziku na pražské univerzitě. V roce 1908 dosáhl aprobační pro učitelství na středních školách, o rok později byl promován doktorem filozofie. V roce 1910 přišel jako kandidát profesury do Brna. Působil na II. české státní reálce na Křenové ulici a od roku 1914 byl profesorem brněnské obchodní akademie. Po odchodu profesora matematiky Matyáše Lercha na Přírodovědeckou fakultu MU v Brně byl pověřen suplováním přednášek na brněnské české technice a v dubnu 1921 se habilitoval z vyšší matematiky. Roku 1923 byl jmenován mimořádným a v roce 1928 řádným profesorem ČVŠT v Brně. V říjnu 1945 ho postihla těžká nehoda: na přejezdu byl zachycen lokomotivou a musely mu být amputovány obě nohy. Kvůli zhoršujícím se zdravotním potížím byl v roce 1951 penzionován.

Zabýval se především problematikou diferenciálních a diferenčních rovnic, řešením diferenciálních rovnic n -tého řádu, aplikací matematiky na inženýrskou praxi. Zabýval se rovněž dějinami matematiky, o čemž svědčí řada popularizačních článků i jeho inaugurační přednáška z roku 1933 „Z dějin matematiky v zemi Moravskoslezské“. Zájem o historii jej přivedl také k napsání článků o dějinách technického školství na Moravě. V roce 1926/1927 byl děkanem odboru inženýrského stavitelství a v roce 1932/1933 odboru strojního a elektrotechnického inženýrství. V době boje za udržení celistvosti české techniky ve 30. letech 20. století byl dvakrát rektorem (1933/1934 a 1934/1935). Zemřel 22. září 1956 v Brně.

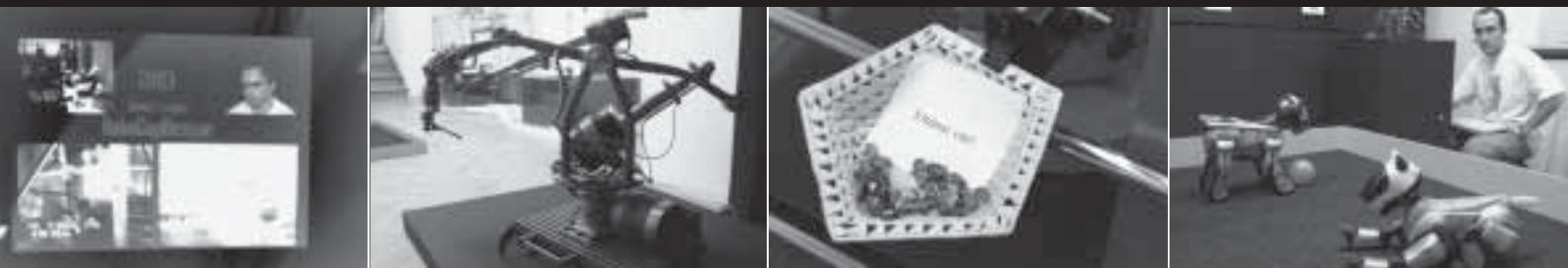


Prof. Ing. Dr. techn. Rudolf Vondráček

Rudolf Vondráček se narodil 5. března 1881 v Sobotce. Po maturitě byl v letech 1897–1902 posluchačem chemie na české technice v Praze. Po vystudování působil jako chemik železáren a správce smaltovny v Komárově u Hořovic. Na podzim roku 1903 se vrátil na pražskou techniku jako asistent ústavu chemické technologie a metalurgie. V roce 1904 byl promován doktorem technických věd. O tři roky později odešel do Patentního úřadu ve Vídni, kde zůstal až do roku 1918. Mezitím se habilitoval na české technice v Brně, kde externě přednášel již před 1. světovou válkou. Mimořádným profesorem byl jmenován v roce 1919. Jednalo se o první profesorské jmenování na tuto školu po vzniku ČSR. Řádným profesorem se stal v roce 1920. Po nástupu na školu začal profesor Vondráček budovat Ústav chemické technologie II. Rozvinul rozsáhlou činnost nejen v chemii a technologii paliv, ale též v oboru metalurgie a metalografie a v aplikaci fyzikální chemie při řešení technologických výpočtů. Zabýval se výzkumem domácího uhlí, přičemž experimentální cestou dospěl k matematickému vztahu o souvislosti chemického složení paliva s jeho výhřevností. Podrobně se zabýval i gbelským zemním plynem a ropou a dále např. korozí kovů. Spolupracoval s hutním průmyslem, zejména s Vítkovickými železárnami. Výsledky bádání publikoval česky, německy, francouzsky a anglicky. Je autorem či spoluautorem více než šedesáti vědeckých prací. Na brněnské technice byl dvakrát zvolen děkanem odboru chemického inženýrství (1920/1921 a 1930/1931). Funkci rektora zastával v roce 1935/1936. Zemřel 12. června 1938 v Brně.

PhDr. Renata Krejčí, archiv VUT v Brně

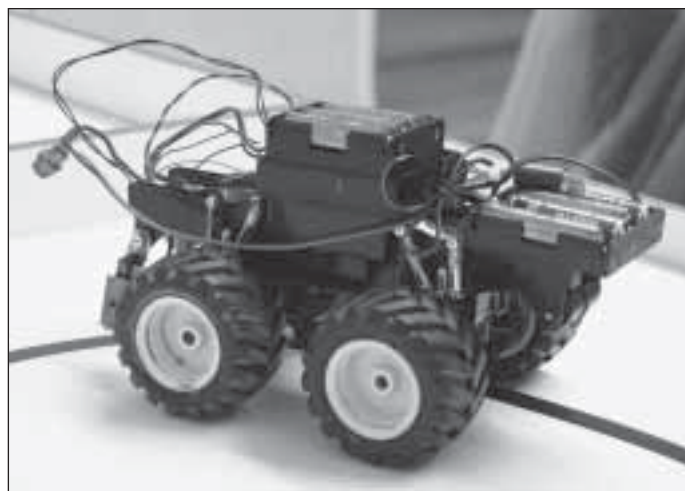
Poděkování za spolupráci na výstavě Jsem robot...



Ředitel Design centra ČR Karel Kobosil zaslal rektorovi prof. RNDr. Ing. Janu Vrbkovi, DrSc., dopis, ve kterém děkuje odborníkům a studentům z VUT v Brně za jejich spolupráci na realizaci výstavy Jsem robot... O výstavě, která se uskutečnila v brněnském Design centru na přelomu roku 2003/2004, Události podrobně informovaly ve svém lednovém čísle.

„Výstava se těšila značnému zájmu veřejnosti, denně ji v průměru navštívilo 250 lidí, v celkovém souhrnu ji zhlédlo na deset tisíc návštěvníků. Uskutečnili jsme osm populárně vědeckých přednášek týkajících se rozvoje robotiky, kybernetiky, umělé inteligence, ale i etiky a filozofie, které přilákaly do Design centra řadu zájemců. O výstavě samé jsme zaznamenali více než padesát informací v tištěných médiích, řadu relací ve veřejnoprávní televizi i na kanálech soukromých televizí, včetně relace v hlavním zpravodajském bloku ČT. Výstavu navštívilo 53 školních tříd v doprovodu pedagogů, a to jak ze základního, tak i středního školství. Všem návštěvníkům byl poskytnut odborný výklad, o který se postarali studenti FEKT VUT v Brně.

Jsem přesvědčen, vážený pane rektore, že tato výstava byla jednoznačně dobrým počinem, který na vysoké odborné, ale



i populárně vědecké úrovni dokázal zprostředkovat návštěvníkům neotřelou formou svět soudobé techniky a technologie. Považuji akce tohoto typu, na nichž spolupracujeme s jednotlivými ústavu a pracovišti VUT v Brně, za skvělý příklad mezioborové spolupráce.

Proto bych Vám chtěl poděkovat za vstřícnost a ochotu v podpoře této výstavy. Chtěl bych však také Vaším prostřednictvím poděkovat i dalším odborným pracovištím a jednotlivcům z VUT v Brně, kteří výstavu „vzali za svou“, věnovali její přípravě značné množství umu a osobního nasazení a přispěli tak nejenom k popularizaci oboru, ale i svých ústavů a pracovišť, a v souhrnu i celého VUT v Brně.

Vážený pane rektore, jsem velice rád, že jsme mohli s VUT v Brně na této výstavě spolupracovat. Spolupráce s odborníky z VUT v Brně byla pro mne osobně i pro mé kolegy v DC ČR velkým obohacením a věřím, že v takto dobře nastaveném trendu budeme pokračovat i v budoucnosti.“

Karel Kobosil, ředitel Design centra ČR

SUMMARY:

Mr Karel Kobosil, Director of the Brno Design Centre, sent a letter to the Rector Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. in which he thanks the BUT students and experts, and students for helping to implement an “I am a robot ...” exhibition. Details on the exhibition, which took place in the Brno Design Centre at the end of 2003, can be found in the January edition of BUT News.



Informace



Veletrh pracovních příležitostí IAESTE

Brněnské centrum mezinárodní studentské organizace IAESTE (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) ve spolupráci s FSI VUT v Brně uspořádalo tradiční veletrh pracovních příležitostí. Již 10. ročník veletrhů pro studenty technických oborů se uskutečnil 25. února v prostorách Fakulty strojního inženýrství na Technické ulici 2.

Hlavním cílem veletrhu je zprostředkovat absolventům a studentům brněnských vysokých škol kontakt s eventuálními zaměstnavateli. Na stáncích se prezentovaly více než tři desítky firem zastupujících různé obory – strojírenství, chemii, stavebnictví, automobilový průmysl, obchod, finanční sféru, ekonomické společnosti a další. Na VUT v Brně zaměřily např. společnosti Honeywell, ABB, ALSTOM Power, Autopal, Celestika, FEI, GiTy, OSRAM, Robert Bosh, Philip Morris, Siemens, Skanska, Tyco, Škoda Auto, Unilever, Accenture, Black & Decker, Infineon, Ingersoll-Rand, Nestlé, Pricewaterhouse a další.

V rámci doprovodného programu se letos premiérově usku-



tečnila hodinová panelová diskuse „Absolventi na trhu práce“. Kromě studentů se jí zúčastnili zástupci úřadu práce, zaměstnavatelů a personálních agentur. Zpestřením letošního veletrhu byla i výstava fotografií, které přivezli studenti ze svých zahraničních praxí IAESTE.

Připravil Igor Maukš

Usnesení 73. zasedání pléna České konference rektorů

Plénum České konference rektorů (ČKR) přijalo na svém 73. zasedání (Výroční shromáždění ČKR) následující usnesení:

1. Výroční zasedání ČKR se uskutečnilo na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. Zasedání proběhlo za účasti předsedy vlády Vladimíra Špidly, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Petry Buzkové, místopředsedy vlády ČR pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje Petra Mareše, náměstka ministryně školství mládeže a tělovýchovy Petra Koláře, předsedkyně Akademie věd ČR Heleny Illnerové, předsedy Rady vysokých škol Františka Ježka, předsedy Akreditační komise Miroslava Lišky a předsedy Grantové agentury ČR Josefa Syky. Zasedání vyslechlo vystoupení předsedy vlády a všech dalších hostů. Zasedání schválilo zprávu předsedy o činnosti ČKR za rok 2003.
2. ČKR oceňuje zájem předsedy vlády Vladimíra Špidly a přítomných členů vlády o situaci v českém vysokém školství a konstatuje oboustrannou shodu názorů na potřeby a rozvoj

vysokých škol České republiky. Předseda vlády zdůraznil nezastupitelnou roli vysokých škol v realizaci inovačních impulzů pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky na evropském a světovém trhu.

3. ČKR pozitivně hodnotí navýšení dotace na vzdělávání veřejným vysokým školám na rok 2004 a připomíná, že k podobnému navýšení nedošlo ve financování výzkumu a vývoje. ČKR zdůrazňuje nutnost efektivní podpory v souvislosti s rozvojem výzkumu a vývoje. I v této otázce došlo ke shodě ČKR s předsedou vlády.
4. Výroční shromáždění ČKR vysoce hodnotí setkání s předsedou vlády a dalšími hosty a obě strany se shodují na prospěšnosti vzájemného dialogu.

V Praze dne 27. února 2004

Za Českou konferenci rektorů
prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda



Studenti průmyslového designu na NEW DESIGN PRAHA 2004

Na prestižním 11. mezinárodním veletrhu PRAGO INTERIER a NEW DESIGN v Praze 19.–22. 2. 2004 představila firma MAYER CZ práce studentů 3. ročníku průmyslového designu FSI VUT v Brně. Jednalo se o semestrální práce na téma Inovace čalounění modelové řady židlí OPEN ENTRY. Z asi dvaceti návrhů byly vystaveny jako vítězné práce těchto autorů: 1. místo Daniel Eineigel, 2. místo Zuzana Novotná, 3. místo ing. Antonín Votruba a 4. místo Zdeněk Dostál. Na otočném pódiu byl prezentován realizovaný návrh ing. A. Votruby. Předání cen vítězným autorům se zúčastnil i výkonný ředitel Design centra ČR ing. Milan Kabát a designér ak. arch. Jiří Kočandrlle, předseda designérské jury veletrhu. Tato slibně se rozvíjející spolupráce s Odborem průmyslového designu FSI je konkrétní ukázkou cesty vlastního vývoje samostatné pobočky původní německé firmy MAYER, jak zdůraznil ve svém projevu ředitel firmy ing. Robert Matuschka. Firma MAYER CZ byla jedinou, která na veletrhu výraznějším způsobem prezentovala ono tolik potřebné spojení teorie s praxí.

(burke)



Realizovaná židle podle návrhu studenta ing. A. Votruby.

Elektronické knihy pro VUT v Brně

Od ledna 2004 mají uživatelé knihovnicko-informačních služeb z VUT v Brně možnost prohlížet elektronické knihy z oblasti IT. Ústřední knihovna VUT ve spolupráci s odborníky z FEKT a FIT vytipovala online službu pro poskytování elektronických knih. Po konzultacích a předvedení této služby byl objednán přístup k těmto publikacím, které je možno prohlížet ze všech počítačů na VUT na adrese <http://proquest.safaribooksonline.com/?uicode=VUT>.

Na tuto adresu je možné přistupovat z webových stránek Ústřední knihovny (virtuální knihovna / inf. databáze), kde naleznete též bližší informace a návod pro bezpečnou práci.

Proquest je nadnárodní společnost, která provozuje informační servis a Safari je název pro první elektronickou příruční knihovnu pro programátory a IT profesionály. Služba, která je pro uživatelskou obec z VUT zprostředkována, umožňuje varia-

bilně obměňovat tituly elektronických knih, a to vždy po určitém časovém období. Při výběru titulů jsou prioritními partnery FIT a FEKT, protože však informační technologie jsou nezpochybnitelně prolunty do všech odvětví, mohou se svými náměty přijít i pracovníci z jiných fakult.

Upozorňujeme na nutnost dodržování licenčních pravidel hry, na úvodní stránce Safari pod položkou „TERMS OF SERVICE“ se píše o povolených a nepovolených způsobech práce s databází. V případě nekorektní manipulace je přístup zablokovan se všemi sankcemi z toho plynoucími.

Kontakt: lizal@lib.vutbr.cz.

Nataša Jursová, Ústřední knihovna VUT

UDÁLOSTI

na VUT v Brně



Nové fitcentrum na Fakultě stavební

V úterý 9. března děkan FAST prof. RNDr. Petr Štěpánek, DrSc., symbolickým přestřihnutím pásky zahájil provoz nově vybudovaného fitcentra v areálu FAST na Veveří ulici.

Díky pochopení vedení fakulty budou moci studenti a zaměstnanci využívat posilovací a aerobní stroje pod vedením zkušených učitelů a lektorů Centra sportovních aktivit VUT v Brně, které fitcentrum provozuje a které ho vybavilo moderními přístroji, jež umožní vyzkoušet si v současné době moderní formy kardiotréninku. Vedením fitcentra byla pověřena dr. Jitka Dýrová, která je ve svých výukových a konzultačních hodinách připravena poskytnout odborné rady pro studenty i zaměstnance. Otevření nových prostorů zlepšuje podmínky pro výuku v oblasti kondičního tréninku a posilování studentů VUT v Brně a přispívá ke zkvalitnění výukové činnosti CESA.

Jaroslav Bogdálek, ředitel CESA VUT v Brně,
foto Michaela Dvořáková



Miss Academia 2004



Miss Academia je soutěž o tu nej... vysokoškolačku z České republiky a letos také poprvé ze Slovenska. Soutěž probíhá v režii studentů Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Mnohem větší důraz než v jiných soutěžích miss je zde kladen na intelekt a osobní kouzlo soutěžících. Posláním soutěže je dokázat, že i inteligentní a vzdělaná dívka může být krásná. Dne 7. února 2004 proběhlo ve zlínském Musiclandu A výběrové kolo, na němž bylo z 62 přihlášených dívek vybráno 12 finalistek, které se 24. března ve Velkém kině zúčastní 8. ročníku Miss Academia 2004. Mezi finalistkami je také studentka z University of New York, která je ruské národnosti, ale splňuje podmínku soutěže – denní studium na VŠ v ČR. Porota hodnotila dívky v disciplínách: vědomostní a logický test, monolog, dialog a promenáda v plavkách. Svoji vlastní favoritku může podpořit každý i přes Internet na stránkách soutěže www.missacademia.cz a dopomoci jí tak k titulu – MISS ACADEMIA 2004 on-line.

(mau)



Klauzury na FaVU – únor 2004

Od 7. do 9. února 2004 se mohla brněnská veřejnost seznámit s výsledky obhajoby klauzurních prací za zimní semestr, které proběhly na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně. Práce studentů FaVU si mohli zájemci tradičně prohlédnout přímo v jednotlivých ateliérech fakulty, kde vznikly – v Údolní a Rybářské ulici. Obhajoby klauzurních prací, které probíhají před komisí složenou z vedoucích ateliérů i asistentů, jsou vždy velmi významnou událostí v životě celé fakulty. Jsou důkazem schopnosti studentů samostatně a tvůrčím způsobem splnit úkol, zadaný v posledním týdnu výukového semestru. Na klauzurním úkolu pracují studenti zcela samostatně, jak ostatně napovídá název převzatý z klášterního prostředí, nejsou rušeni žádnými zkouškami nebo zápočty. Klauzury jsou hodnoceny klauzurními komisemi podle odbornosti jednotlivých ateliérů a na jejich výsledku záleží, zda může student pokračovat dále ve studiu.

red, foto Irena Armutidisová



Nový příspěvek k válečné historii

Vladimír Ustohal



TUNELY PRO MESSERSCHMITTY

Vladimír Ustohal: TUNELY PRO MESSERSCHMITTY. 154 stran, 96 obrazů, pevná vazba. Vydalo nakladatelství SURSUM, Cáhlovská 162, 666 01 Tišnov v říjnu 2003.

Pro těžké nálety americkými bombardéry došlo v polovině roku 1944 k přemístění výroby stíhaček Messerschmitt Bf 109 G-10 z Rakouska do tří tunelů poblíž města Tišnova. Tunely byly součástí nedokončené železniční trati Brno–Německý Brod. Provoz podzemní letecké továrny s názvem Diana v nich probíhal od konce léta 1944 do poloviny března 1945. Pracovalo v ní nuceně 6–8 tisíc dělníků, převážně česká mládež a její vrstevníci z mnoha zemí Evropy. V tunelu u Mezihoří se vyráběly trupy, ve dvou tunelech mezi Kutinami a Níhovem křídla. Vyrobeno mohlo být až 850 strojů. Díly Bf 109G-10 zbylé na území obnovené ČSR byly použity k výrobě několika stíhaček Avia C-10. Použitím jiného typu motoru a konstrukčními úpravami draku pak vznikla nová verze stíhačky s označením S-199. Vyráběla se do poloviny 50. let 20. století jako hlavní stíhací letoun čsl. letectva.

Autorem publikace je docent Ing. Vladimír Ustohal, CSc., z Ústavu materiálového inženýrství FSI VUT v Brně.

(red)



INDOOR ROWING na VUT v Brně

Centrum sportovních aktivit VUT v Brně a VSK VUT v Brně se zúčastnily soutěže týmů v halovém štafetovém veslování na 42 195 metrů vyhlášené časopisem Men's Health a firmou Konzept-TRB 2 pod názvem Men's Health Challenge 2004 – veslařský indoor maraton.

Akce proběhla 2. 2. 2004 v odpoledních hodinách ve Společenském centru areálu kolejí VUT v Brně, Pod Palackého vrchem, Kolejní 2. Deset členů družstva VUT v Brně bylo z řad učitelů, zaměstnanců a externích pracovníků CESA a studentů VUT v Brně. Tým tvořili: Izák Přemysl – CESA, Ing. Klapka Vít – CESA, Ing. Krsek Michal – FSI, Léska Petr – CESA, Ing. Mastný Petr – FEKT, PGS, Odehnal Martin – FSI, 3. r., Pukaj Marek – FAST, 2. r., Škárka Daniel – FP, 4. r., Špidla Karel – FSI, 3. r., Mgr. Šutor Martin – CESA.

Původní taktika střídání byla určena po jednom kilometru, ale v průběhu závodu se měnila.

Zdatnější členové štafety odjeli úseky delší. Závod jsme jeli na VUT v Brně poprvé a nikdo na startu nevěděl, jak se bude odvíjet. Po prvních deseti kilometrech jsme začali tušit, že bychom mohli docílit zajímavého výsledku. Celá parta začala atakovat výsledný čas pod dvě a půl hodiny. V krásném závodě se to celému kolektivu podařilo. V okamžiku, kdy z celkové trati 42 195 metrů uběhl poslední metr a na monitoru se v délce trati objevila dlouho očekávaná nula, ukazoval monitor 2:29,19.

Tým VUT v Brně pokořil hranici, kterou si sám vytкнуł. Blahopřejeme!



A ostatní? Začněte trénovat na další ročník maratону i další akce. Základní časy jsou nastaveny!!!

PaedDr. Jitka Dýrová, CESA VUT v Brně

Vladimír Preclík na vlnách Českého rozhlasu

Solitér, vymykající se z davu – i tak lze charakterizovat sochaře, malíře, spisovatele a pedagoga prof. Vladimíra Preclíka. Při příležitosti jeho blížících se pětasedmdesátých narozenin (nar. 23. 5. 1929) uvede Český rozhlas 3 (Vltava) v cyklu OSUDY od 15. do 25. března vždy ve 12.30 hodin autorovo poutavé vyprávění o jeho životě a díle. Připomínáme, že Vladimír Preclík

byl vůbec prvním děkanem Fakulty výtvarných umění VUT v Brně, o jejíž založení v Brně se také nemalou měrou zasloužil. Pro lednové číslo našich Událostí napsal pan profesor, který je známý i svou literární tvorbou (Trojhlas, Tiše se přemísťovati, Smírčí kameny, Dřevěná knížka...), krásný editorial.

(red)

Chemická olympiáda oslavila čtyřicítku



V únoru se uskutečnily oslavy 40. výročí pořádání Chemických olympiád žáků základních a studentů středních škol. V Jihomoravském kraji se 10. února 2004 na Fakultě chemické VUT v Brně pod záštitou hejtmana Ing. Stanislava Juránka uskutečnilo slavnostní zasedání, kterého se zúčastnili zástupce brněnského primátora Ing. Rostislav Slavotínek, děkan FCH prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc., a další hosté, zejména z řad

Shrdotí konstatujeme, že do organizace olympiád se, díky pochopení jejich významu děkany – pány profesory Lapčíkem, Drdákem a Fialou, téměř ihned po obnovení zapojila i Fakulta chemická VUT. Poskytovala zázemí, své laboratoře a učebny, stejně jako personální a další zabezpečení, včetně podílu na financování. Tradici bychom rádi rozvíjeli dál – pro příští rok se ucházíme o pořádání celostátní soutěže CHO.

Základní myšlenkou společnou CHO i podobným soutěžím (v matematice, fyzice, biologii, historii, zeměpisu, jazycích apod.) není jen podnítit zájem o obor, ale i všestranně rozvíjet nadání mladých lidí. Jedná se o užitečnou náplň volného času, úzce navazující na práci ve škole, při níž se každý rok účastní soutěží desítky tisíc žáků a studentů (v CHO se účast pohybuje okolo 13 tisíc). Úspěšné řešení úloh, které se neomezují na látku v osnovách, předpokládá samostatnou přípravu. Řešením úloh však věc nekončí. Navazují na ně besedy s autory, korespondenční soutěže, semináře pro soutěžící i učitele, soustředění a letní tábory.

U zrodu CHO stáli zanícení učitelé chemie, kteří počátkem 60. let začali se soutěží na školách, později v okresech a krajích. První mezikrajské utkání se konalo v Brně v roce 1966, další za rok v Bratislavě. Soutěž organizuje Ústřední komise CHO s Institutem dětí a mládeže MŠMT. Nad odbornou úroveň bdí Československá a později Česká společnost chemická. Vystřídala se řada autorů, zejména učitelů, ale i studentů VŠ – bývalých soutěžících. Spolupráce zkušenějších a mladších přispívá k zajímavosti a přitažlivosti úloh, které doznaly největších změn. Vzrůst náročnosti byl způsoben jak rozvojem oboru a školského systému, tak zpětným působením mezinárodních soutěží.

Iniciativa ke konání Mezinárodní chemické olympiády vyšla z Československa. První ročník se konal v červnu 1968 v Praze za účasti Polska a Maďarska. Postupně se přidaly východoevropské, v 80. letech další státy Evropy a nakonec i zámořské země. 32. ročníku MCHO v Kodani se zúčastnilo 208 studentů z 53 zemí. Československo nevynechalo ani jeden ročník a patří k neúspěšnějším státům. Od roku 1993, kdy soutěží zvlášť české a slovenské družstvo, získala ČR 4 zlaté, 10 stříbrných a 13 bronzových medailí. Nejlepší absolventi ústředního kola kategorie E (chemické průmyslovky) se od roku 1991 úspěšně zúčastňují evropské Grand Prix Chimique, organizované každé dva roky pro chemicky orientované školy. V Budapešti 1999 obsadil Jan Pozner 1. místo.

CHO je připravována pro studenty základních a středních škol. Má 5 kategorií: D pro ZŠ, C pro 1. a 2. ročník SŠ, B pro 2. a 3. r. SŠ, A pro 3. a 4. r. gymnázií (a pro odpovídající ročníky víceletých gymnázií) a E pro 3. a 4. r. SPŠ s chemickým zaměřením. Kategorie jsou rozděleny na kola. Nejprve se všichni seznámí se zaměřením úloh v domácím kole. Zadáni naleznou v brožurách, ve kterých je uvedena doporučená literatura (k vyřešení úloh obvykle nestačí středoškolské učebnice). Soutěžící na ZŠ pak mohou postoupit ze školního do okresního a nejlepší z nich do kola oblastního. Pro studenty 1. a 2. ročníku SŠ je připraveno školní a oblastní kolo. Kategorie A a E je rozšířena o celostátní kolo.

Obtížnost úloh se v jednotlivých kolech zvyšuje, důraz je kladen především na logické úvahy studentů, ne na jejich faktografické znalosti. Úlohy jsou zaměřeny na speciální okruhy v rámci jednotlivých oborů a je dodržována jejich návaznost. Všechny kategorie jsou rozděleny na teoretickou a praktickou část. Od kat. B se teoretické úlohy začínají dělit do tematických okruhů. Někde probíhají před oblastními koly pro soutěžící jednodenní školení. Také pro učitele jsou pořádány přednášky o některých tématech, hlavně pro kat. A.

Nejvyšším kolem CHO je kolo celostátní. Do něj postoupí jen nejlepší soutěžící z kategorie A nebo E. Na 50 účastníků zápolí dva dny v některém českém městě, kde jsou pro ně připraveny laboratoře a posluchárny. V dalších dnech je doplňkový program – exkurze, návštěvy divadel a jiné akce. Kategorie E má variabilní skladbu úloh: přibývá jedna praktická úloha, avšak každý si může vybrat jeden z teoretických oborů, který vypustí.

Po celostátním kole prvních cca 15 úspěšných řešitelů kat. A postupuje na první (teoretické) výběrové soustředění před MCHO. Celý týden se tam věnují širšímu okruhu úloh – přípravným úlohám na MCHO. Přednáší jim vysokoškolské lektory, kteří připravují i testy umožňující jejich další postup na druhé (praktické) soustředění. Většinou je pořádáno v laboratořích v Praze a osm vybraných soutěžících tu týden zápolí v experimentální chemii. Čtyřka nejlepších postupuje na MCHO (často i do zámořských států, např. Kanady, USA).

Na závěr dovolte, abychom i my touto cestou vyjádřili obdiv a uznání pedagogům základních a středních škol, vysokoškolským učitelům, pracovníkům MŠMT, stejně jako dalším pracovníkům organizací a institucí, jež se podílejí na organizaci soutěží,

pedagogů, kteří se podíleli nebo podílejí na přípravě a organizaci soutěže. Atmosféru olympiád a předmět chemie přiblížili svým vystoupením studenti SPŠCH v Brně. Ve vystoupeních organizátorů, hostů i soutěžících bylo vysloveno poděkování a uznání práce tisícům většinou anonymních učitelů základních, středních i vysokých škol. Vzpomenuta byla i atmosféra prvních ročníků nestorem brněnských středoškolských učitelů chemie inženýrem Mojmírem Janků.



Atmosféru olympiád a předmět chemie přiblížili svým vystoupením studenti SPŠCH v Brně.

za jejich společensky přínosnou a mnohdy nedoceněnou práci. Současně vyslovujeme přání do budoucnosti, abychom v této práci i nadále úspěšně pokračovali a vytvářeli tak podmínky pro aktivní vyhledávání a podporu talentů mezi naší mládeží, která tak získá prostor pro cílevědomé a aktivní využití svého volného času.

Doc. Ing. Ivan Mašek, CSc., FCH VUT v Brně
Mgr. Jiřina Mundlová, Gymnázium Brno, Křenová

Vzpomínka na začátky olympiád

V běžném životě člověk většinou ubíhající roky příliš nepočítá. Konference u příležitosti 40 let trvání chemické olympiády, konaná na naší fakultě, mne k takovému ohlédnutí přiměla. Uvědomil jsem si, že jsem byl u toho, když to vlastně začalo, a že bych měl mít i listinné důkazy této skutečnosti. Vzpomínky se pak rozběhly v několika rovinách po stopách tehdejších událostí a vynořily se i příslušné souvislosti.

Vyhledané listiny pocházejí sice ze správného času, avšak jaksi „nesedí“ jejich číslování ročníků olympiády (podle nich by CHO byla letos – přinejmenším na Moravě – o něco starší než čtyřicátice). Snad to tak nevádí – důvod k zamyšlení byl dán.

Psal se rok 1964 a v té době jsem studoval ve 2. ročníku mate-

maticko-fyzikálně větve SVVŠ M. Kudeříkové ve Strážnici. Měl jsem už za sebou účast v matematické a fyzikální olympiádě a spíše ze zvědavosti jsem to zkusil i v olympiádě chemické, netuše tehdy, že se jedná o rozhodnutí vpravdě osudové. Hned napoprvé jsem postoupil až do závěrečného kola a umístil se tam na celkem slušném 5. až 7. místě. Je třeba ovšem spravedlivě uvést, že nesporný podíl na tom měl náš profesor chemie Stanislav Grossmann, jenž neponechal nic náhodě a dokázal nás – své studenty – získat pro krásy chemie a motivovat k studiu hlubšímu, než vyžadovaly osnovy.

Relativně úspěšný výsledek, společně s faktem, že jsem, jako student venkovské střední školy, byl schopen obstát v konkurenci se studenty například z SVVŠ na Elgartově ulici v Brně (všeobecně tehdy považované za elitní mezi přírodovědně orientovanými), mi dodala sebevědomí natolik, že jsem radikálně změnil své životní plány a rozhodl se studovat odbornou chemii na přírodovědecké fakultě Univerzity J. Ev. Purkyně v Brně. Svě pozdější přijetí ke studiu jsem pak vnímal jako životní úspěch.

Není bez zajímavosti, že během vysokoškolského studia jsem měl příležitost zažít pedagogické působení osobností, s nimiž jsem se poprvé setkal právě v souvislosti s CHO (mám na mysli zejména tehdejšího docenta Kratochvíla, propagátora nových přístupů k výuce organické chemie). Ocenil jsem (jak při studiu, tak později i v praxi) rovněž velmi praktickou věcnou odměnu, jíž byly „Příruční tabulky pro chemiky“ (autoři: V. Sýkora a V. Zátka).

S lehkou nadsázkou mohu říci, že bez olympiády bych patrně žil úplně jiný život. Jsem však přesvědčen, že olympiáda významně pozitivně přispěla k mé orientaci v životě a jeho hodnotách, a mám za to, že nejsem jediný.

RNDr. Jaroslav Mega, FCH VUT v Brně

SUMMARY:

February was a month of celebrations of the 40th anniversary of the Chemical Olympiad organised for basic and secondary school students. A special meeting under the auspices of Ing. Stanislav Juránek, Chief Executive of the South Moravian Authority, was held at the Faculty of Chemistry on 10th February, 2004 attended by Ing. Rostislav Slavotínek, Deputy Mayor of the City of Brno, Ing. Jaroslav Fiala, CSc., Dean of the Faculty of Chemistry, and other guests mainly teachers who helped or still help organise the competition.

Setkání energetiků na Vlčím kopci



Ústav elektroenergetiky Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně uspořádal ve dnech 3. až 5. února 2004 29. setkání kateder (ústavů) elektroenergetiky českých a slovenských vysokých škol. Cílem setkání je výměna zkušeností mezi pedagogy ze sedmi technických vysokých škol na území bývalého Československa – v Košicích, Žilině, Bratislavě, Plzni, Praze, Ostravě a Brně. Jedná se o akci s dlouholetou tradicí, první setkání proběhlo v Brně již v roce 1974. Letošní ročník se díky pochopení akciové společnosti Jihomoravská energetika uskutečnil ve školicím a rekreačním středisku této firmy na Vlčím kopci poblíž Mohelna. První den jednání mezi sebou účastníci přivítali hosty, zástupce významných průmyslových podniků



Letošní ročník setkání se uskutečnil ve školicím a rekreačním středisku na Vlčím kopci poblíž Mohelna.



z oblasti elektroenergetiky, jmenovitě firem JME, a. s., ČEZ, a. s., Teplárny Brno, a. s., a Elcom, a. s.

Jménem Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně účastníky pozdravil proděkan profesor Dr. Ing. Zbyněk Raida. Vlastní jednání bylo rozděleno do dvou částí. První z nich byla věnována pedagogické činnosti jednotlivých kateder. Hlavním tématem zde byla problematika zavádění strukturovaného studia. V druhé části jednání účastníci seznámili své kolegy se stavem vědecko-výzkumné činnosti na svých pracovištích. V diskusi se pak zabývali koordinací a možnou spoluprací při řešení výzkumných úkolů. Zpeřtřením náročného programu byla návštěva města Třebíče.

Na závěr setkání vedoucí brněnského Ústavu elektroenergetiky docent Ing. Antonín Matoušek, CSc., poděkoval všem zúčastněným a předal pomyslnou pořadatelskou štafetu kolegům ze Slovenské technické univerzity v Bratislavě.

Michal Chmela, foto Milan Krátký

SUMMARY:

From 3rd to 5th February 2004, the Institute of Electrical Power Engineering of the Faculty of Electrical Engineering and Communication organised a meeting of the heads of departments (institutes) at Czech and Slovak universities. The meeting was a place where experience could be exchanged among teachers from seven technical universities in the former Czechoslovakia – in Košice, Žilina, Bratislava, Plzeň, Praha, Ostrava, and Brno. This event has a long tradition; the first such meeting took place in Brno in 1974.

Co je to „digitální kvalita obrazu“?

Dovolte, abych na stránkách Událostí otevřel aktuální populárně-technický problém a polemizoval s jistou fámou. V posledních letech se především v „netechnicky“ zaměřených médiích v souvislosti s připravovaným zahájením pozemního digitálního televizního vysílání ve standardu DVB-T (Digital Video Broadcasting Terrestrial) používá termín „digitální kvalita obrazu“ ve významu zlepšení vizuální kvality obrazu.

Není sporu o tom, že digitální pozemní vysílání v ČR (v řadě evropských států již úspěšně funguje – zatím v koexistenci s původním analogovým vysíláním) představuje novou kvalitu pozemní distribuce televizních, rozhlasových a jiných signálů se zcela novými možnostmi, projevujícími se zejména:

- snížením vlivu vlastností přenosových kanálů na kvalitu obrazu (zejména nelineárních zkreslení a proměnného útlumu přenosového kanálu mezi vysílačem a přijímačem);
- díky použité modulaci COFDM (Coded Orthogonal Frequency Divided Multiplex) eliminací vlivu odrazů signálu (směrové antény budou nutné pouze v oblastech slabého signálu);
- možností kvalitního příjmu i v mobilních prostředcích;
- snížením potřebného výkonu vysílače;
- značným rozšířením kapacitních možností současných kmitočtových pásem a kanálů a tím i možnosti radikálního zvětšení počtu programů přenášených v tzv. digitálních multiplexech díky využití tzv. jednofrekvenčních sítí SFN (Single Frequency Network) a účinné kompresi digitálních dat;
- vznikem zcela nových interaktivních aplikací televizního přijímače v součinnosti s dalšími komunikačními prostředky – pevnými i mobilními telekomunikacemi, Internetem apod.

Záměrně jsem v tomto výčtu neuvedl *zlepšení kvality obrazu*.

K tomu je třeba vysvětlení. „Konzumentem“ obrazové informace je obvykle člověk – tedy tvor, jehož zrakový vjem je veskrze (nebo alespoň téměř) analogový (čti také spojitý). Proto je třeba digitální obrazový signál před jeho zpětnou přeměnou na obraz (pomocí obrazovky či jiného zobrazovače) vrátit do analogové podoby. A to i přesto, že televizní přenosový řetěz je dnes již téměř plně digitalizován, včetně zpracování signálů v televizních přijímačích. To navozuje dvě základní otázky.

1. Proč se tedy lidé tak usilovně snaží o digitalizaci obrazových signálů, které téměř vždy odpovídají obrazům se spojitou jasovou i barevnou distribucí a jsou určeny pro spojitý zrakový vjem? Odpověď představuje uvedený výčet pozitivních vlastností digitálních signálů a jejich distribuce, které jsou nejvýraznější zejména v případech reálných a nekvalitních přenosových kanálů.

2. Je vůbec možné zlepšit vizuální kvalitu výsledného obrazu, jestliže po svém vzniku v analogovém snímáčním zařízení (kamera) je tento signál převeden do digitální podoby, v této formě zpracováván i přenášen a před zpětnou elektrooptickou transfor-

mací v obrazovce opět navrácen do analogové podoby? Přitom oba tyto převody vnášejí do digitálního signálu přídavná systémová zkreslení (například tzv. kvantovací hluk aj.). Takto upravený signál má tedy nutně *menší* obsah vizuální informace a je méně kvalitní než původní analogový signál.

Přesto odpověď na tuto otázku zní ano. Platí ale pouze v případech, že přenosový kanál (ať již pozemní, kabelový či satelitní) vnáší do signálu zkreslení, šumy a jiná rušení, která jsou pro analogový signál i jemu odpovídající obraz devastující, ale digitální signál je vůči nim výrazně odolnější. Zjednodušeně řečeno – pokud souhrnný vliv zkreslení, útlumu a rušení v přenosovém kanálu přesahuje souhrnný vliv přídavných systémových zkreslení a rušení vlivem A/D a D/A převodu, což v reálných přenosových kanálech (hlavně pozemních) platí často, digitální distribuce *zlepšuje* výslednou kvalitu obrazu, nehledě na její další zmíněné výhodné vlastnosti.

Pojem „digitální kvalita obrazu“ je, dle mého soudu, zavádějící. *Dosažitelnou* kvalitu obrazu ovlivňuje v první řadě kvalita (rolišovací schopnost, dosažitelný jasový i barevný kontrast, odstup signálu od šumu apod.) snímáčního (nebo záznamového) zařízení v televizním studiu a kvalita reprodukčního zařízení (obrazovky, LCD či plasmového zobrazovače apod.). *Reálně dosažitelnou* kvalitu obrazu ovlivňuje především kvalita přenosového kanálu. Pokud ten je kvalitní (např. kabelové rozvody CATV), může poskytovat i původní analogový obrazový signál *lepší a kvalitnější* obraz než digitální signál převedený zpět do analogové formy.

Doufám, že vám tento článek nevzal chuť začít šetřit na nový digitální televizní přijímač nebo alespoň na potřebný adaptor pro příjem pozemního digitálního vysílání (tzv. set top box), protože konečně se i v ČR pohnuly ledy a ke schválení parlamentem je připravena potřebná legislativa, aby zahájení pravidelného vysílání ve standardu DVB-T, alespoň v omezených regionech a společně se stávajícím analogovým vysíláním, mohlo začít v roce 2005. Jak ukazují výsledky již tříletého zkušebního vysílání, které uskutečňují společnosti České radiokomunikace, a. s., a Czech Digital Group, a. s., je technicky, i s přihlédnutím k zatímnímu nedostatku vysílačích kmitočtů, uskutečnitelné. A kdy se u nás definitivně vypne analogové pozemní televizní a rozhlasové vysílání? Zkuste se zeptat u Sibyl...

Václav Říčný

Nové učební texty a publikace



FEKT
DOSTÁL, Tomáš
Elektrické filtry
Přednášky a numerická cvičení
2004 - 1. vyd. - 136 s., ISBN 80-214-2561-X

FCH
Výroční zpráva 2002
Výroční zpráva FCH VUT v Brně
2003 - 1. vyd. - 62 s., ISBN 80-214-2494-X

FSI
Modeling of drive systems
2003 - 1. vyd. - 156 s., ISBN 80-214-2520-2

REKTORÁT
Nakladatelství VUTIAM
ZMEŠKAL, Oldřich - NOVOTNÝ, Radek
Fyzika - sbírka příkladů. Mechanika
2004 - 3. vyd. - 93 s., ISBN 80-214-2569-5

SEDLÁČEK, Jiří - VALSA, Juraj
Elektrotechnika II
2004 - 3., přepracované vyd. - 143 s., ISBN 80-214-2573-3

**Vědecké spisy Vysokého učení
technického v Brně**
Edice PhD Thesis
LIPI, Domingos Filipe
Komplexní bezpečnostní studie výroby HNO₃
2003 - sv. 212 - 24 s., ISBN 80-214-2529-6

MAJER, Petr
Moderní metody rozvrhování výroby
2003 - sv. 213 - 32 s., ISBN 80-214-2530-X

ZINECKER, Marek
Úvěrová politika podniku v kontextu dlouhodobého exportního financování
2004 - sv. 214 - 32 s., ISBN 80-214-2547-4

ŠVÉDA, Kamil
Mikroekonomická teorie, čeští a japonské první osvojitelé a hi-tech produkty: měření preferencí
2004 - sv. 215 - 30 s., ISBN 80-214-2551-2

PALUBJÁK, Petr
Víceproduktové toky v sítích
2004 - sv. 218 - 27 s., ISBN 80-214-2551-2

TALANDOVÁ, Zlata
Sociální bydlení - První bydlení pro mladé
2004 - sv. 220 - 30 s., ISBN 80-214-2553-9

WITTMANN, Maxmilián
Urbanistická opatření měst proti povodním: Město a povodeň
2004 - sv. 221 - 30 s., ISBN 80-214-2554-7

DUJKA, Jan
Predikce nákladů projektů automatizovaných systémů řízení
2004 - sv. 222 - 32 s., ISBN 80-214-2555-5

Edice Habilitační a Inaugurační spisy
PROKOP, Roman
Algebraic methods in design and analysis of robust controllers
2003 - sv. 128 - 28 s., ISBN 80-214-2537-7

ROVNANÍKOVÁ, Pavla
Stavební pojiva: Historie, současnost, perspektivy vývoje
2004 - sv. 129 - 26 s., ISBN 80-214-2542-3

HRAZDIL, Václav
Příspěvek k projektovému řízení staveb ve fázi jejich stavebně technologické přípravy a realizace
2003 - sv. 130 - 39 s., ISBN 80-214-2557-1

HORÁČEK, Milan
Rozměrová přesnost odlitků vyráběných metodou vytavitelného modelu
2004 - sv. 131 - 36 s., ISBN 80-214-2558-X

KRČMA, František
Kinetic processes in nitrogen post-discharge plasmas
2004 - sv. 132 - 40 s., ISBN 80-214-2572-5

Summary:

(p. 4)
Following a proposal by the Academic Senate of the Faculty of Fine Arts, the Rector Professor RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. appointed PhDr. Petr Spielmann dr.h.c. Dean of the Faculty. His three years' term in office began on 1st February. Like in the case of the Deans appointed last year, BUT News has asked the new faculty head a few questions.

(p. 10)
On 19th February, the deputies of the South Moravia Region approved a five-million subsidy for the South Moravia Innovation Centre. The Centre was established as an association of four legal entities - Brno University of Technology, Masaryk University Brno, the South Moravia Region, and the City of Brno. Its registered office is at the Technological Incubator, built on the premises of Brno University of Technology and opened in September last year.

(p. 13)
An increasing number of global companies have recently chosen the Czech Republic as a place to implement their sophisticated projects. This new trend increases the demand for secondary school and, even more, university graduates. Therefore co-operation between technical universities and the private sector on particular projects is also much requested.

Knihy z VUT v Brně na Tchaj-wanu



Jedním z největších knižních veletrhů na světě a největším v Asii je veletrh TIBE. Letos se konal již 12. ročník v Taipei a představil 925 nakladatelů z 51 zemí. Ukázka produkce Vysokého učení technického tvořila součást národní expozice České republiky a nakladatelství VUTIUM zde představilo nejnovější tituly, sborníky z konferencí i knihu Vítězslava Veselého O mé cestě do Číny.



Společnou výstavu českých nakladatelů připravila tradičně společnost Svět knihy, Praha.

K výstavě jsme byli vybědnuti ředitelkou Světa knihy dr. D. Kalinovou, která připravila na TIBE již šest českých výstav a v loňském roce dokonce zajistila, že se Česká republika stala hlavní zemí veletrhu a vystavovala na ploše téměř 200 m².

Její kontakty a doporučení byly velmi užitečné nejen pro jednání s vydavateli, ale i distributory a zástupci médií. Asijský trh a zvláště Tchaj-wan nám nabízí dosud nevyužité možnosti.

Na Tchaj-wanu vychází ročně průměrně 43 tisíc knih. Počet obyvatel dosahuje 23 milionů. Pro srovnání: v Japonsku, kde je populace šestkrát větší, vychází 60 tisíc nových titulů; v USA s populací desetkrát větší vychází téměř 100 tisíc nových titulů; a v Číně, která má šedesátkrát větší populaci, vychází 80 tisíc titulů; v České republice vychází ročně průměrně 14 tisíc nových knih.



„A leader must be a reader“ uvedl tchajwanský prezident Chen Shui-bian ve svém zahajovacím projevu.



Návštěvníci, kterých na veletrh přišlo téměř 300 tisíc, se zajímali o obrazové publikace, sborníky z konferencí a zájem projevovali také o ilustrace.

Zdroj: Tchaj-wan News, 29. 1. 2004

Gödelův

Ernest Nagel & James R. Newman

dukaz

Redakce a předmluva

Douglas R. Hofstadter